

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLÜSTRERAD TIDNING

IDUNN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **26**

DEN 29 JUNI 1924

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR:
EBBA THEORIN

Badsäsongen börjar

och våra simmerskor träna för säsongen. Här ovan den unga simmerskan Astrid Torslow.

(Foto Holmén.)

K R Ö N I K A

som handlar om flora och fauna, fördomar och sommarstockholmarna.

I SÖDERN KOMMER KVÄLLEN utan skymning, och sommaren utan vår och ljusa nätter. Med ens, rätt som det är, vaknar man av att marken är en enda blomstermatta, och träden ha fått gröna kronor, vilka lika hastigt i morgon eller övermorgon skola bytas i en skär eller vit skrud.

Hos oss kommer kvällen långsamt dalande, och våren kommer så småningom att vi hinna ej blott följa med varje blad, som knoppas, men också hundra gånger undra och förtvivla, om denna knopp någonsin skall slå ut.

I år har det klagats mer än någonsin över vädret. »Vilken hemsk och hård vinter,» sade den gamla apotekaren, som stod och skar av sin blommande vita Iris i en trädgård vid Medelhavet, och pekade han mot skyn! Jag följde hans förtvivalde blick och se: där långt över lövträdens första spensliga grönska, över marken med sina brokiga blommor, över skogen där de mörka furorna bindas samman av gul mimosa och vit ljung, över havet, som skummade sommarblått reste sig de blå bergen mot skyn — och högt på deras översta kam hade Gud Fader med egen hand strött en handfull snö — —

»Det är den ohyggligaste vinter sedan mannaminne» klagade Paris-damerna, där de trippade framåt i sina utskurna skor ängsligt svepande sina oknäppbara kappor om det lilla silkesfodral, som föreställer klänning, och de orangefärgade chiffonger, som kallas moderna underkläder!

Men hemifrån skrevo de, att det låg mertal med snö på gatorna — —

Och nu är allt detta slut, vi liksom de andra, ha gröna träd och blommor! Men vad de aldrig få det är de ljusa sommarnätterna.

Juni är sommarstädernas vackraste månad. Jag har aldrig förstätt de barbarer, vilka under juni månad resa till Paris eller Italien. Finns det något skönare i världen än Stockholm i försommargrönska, och mötet mellan aftenens slumrande dager och morgonens vaknande ljus! Men de ha kanske aldrig sett det, ty det sova vi ju oftast ifrån. Icke av likgiltighet, men bara för att vi äro invanda i vanor och fördomar. Är det ej en fördom att lägga sig ned mitt på en varm ljus sommarkväll, och vänta på att det obligatoriska medvetelohetstillstånd skall komma, som även otvivelaktigt av gammal vana inställer sig? Hela världens lärde upptäcka olika medel för att skaffa människor »aptit och sömn». Men var finns den helbregdagörare, som engång skall förse oss med några medel mot hunger och sömn! Inte skulle vi missbruka de pulvren! Vi skulle bara taga in dem, när vi ha mycket att göra och när livet är så vackert, som det är i Stockholm i juni månad.

Det finns så många fördomar i världen. Och i synnerhet i Stockholm.

En av dem är också den, att ingen promenerar i Liljansskogen. Ja, den skogen

är inte alls till i människornas medvetande. Först i våras upptäckte också jag den. Jag hade alltid hört talas om, att det var där folk gick och hängde sig eller skojade bort sitt liv på annat sätt.

Och så med ens en kväll, går jag och promenerar på Valhallavägen, och det faller mig in att taga vägen förbi »Teknis» för att upptäcka vad som finnes där bakom den stora byggnadskomplexen. På en rostig järnplåt står »Drottning Kristinas väg» med stil som på fattiggravar. Efter en stund kommer en annan väg: Bergsvägen. Jag står uppe på en höjd och ser

Kronprinsessan Louise i vardagslag. Efter ett nytt fotografi av Hof Fotografen Ferd. Flodin.

ett nät av breda vackra vägar, ansade och putsade, vilka slingra kring härliga gröna gräsmattor, icke mindre fina och släta än i den härligaste slottspark. Och mellan furorna vilkas stammar äro mörka som i det djupaste Värmland, böljar ett hav av löv, och vita blommor. Jag vandrar över backar och broar. Vilken luft! Vilken doft av gräs och rönn, av syrén och hundfloka! Vägar och stigar korsa varandra, och jag följer dem härs och tvärs: Källvägen som för förbi Ugglevikskällan, med bänkarna omkring och bananståndet bredvid. Statsministerns väg, baron Rålamb's väg, Ugglevägen — —

Jag går fram på den sistnämnda och den för mig till allt större lantlighet. På båda sidor om vägen arbeta flitiga händer på jordlappar, som kallas koloniträdgårdar medan solen vänligt stryker och sveper över markens små ringbloms- och potatisstånd, och när man gått under en bro kommer man ut till öppna sjön och landet — —

Under hela vägen har jag mött endast fem personer, ett par herrar av underlig

typ, skranglande sig fram på Källvägen, en åldrig dam, som satt på en bänk, samt en herre som sköt sin lama fru i rullstol. På avstånd såg jag några gossar, som slogo boll vid Ugglevikskällan. Men tänk, om det icke vore någon fördom fästad vid Liljansskogen. Om man kunde gå där, det vore chic och fashionabelt att gå där, om det kunde gå an att flirta där i stället för på Strandvägen och Norrbro! Så nära det vore för stockholmarna att komma ut på landet. Så hälsosamt det vore! Och då kanske det till och med inte skulle finnas så många mer, som ville ta livet av sig där. Det är verkligen skada, att det ej är chic och fashionabelt.

Sommarstockholmaren och sommarstockholmskan har det bra, som få, om de vilja. Det enda tråkiga är, att de icke ha något ställe att äta på. Den stora skillnaden mellan till exempel Paris och Stockholm är, att på det förra stället äter man för att äta, men i Stockholm äter man alltid för att roa sig. De stackare, som äta därför att de icke kunna vara utan mat, äro som fula ankungar, vilka känna sig högst villsamman på alla näringsställen, både de förstklassiga och de efter den i ordningen följande. Till de förra går man för att festa. Till de senare gå alla stadens herrar för att göra bekantskaper. Uppasserskorna, som sköta serveringen på dessa, av vilka det finnes minst en på varje gata, och där maten är anständig vardagsmat men alla säser och soppor precis lika, göra alltid intryck att endast ha detta yrke som bisysselsättning. Det händer ofta, att man får vänta med beställningen rätt länge, innan hon har pratat slut med herrn vid det närmaste bordet, och att man kan få fel mat, fastän man är bara två eller tre kunder i lokalen.

Skulle inte någon driftig person kunna inrätta ett matställe, vilket ej skulle smaka festlokal, ett, som vore öppet på söndagarna? En restaurang, där det varken skulle göras bekantskaper eller festas, utan ätas, och ätas trevligt. Vår tid har pressat in alla kvinnor i arbetet, men kvinnorna ha inte något ställe att äta på. Ja, hushållsskolorna. Men det finns kvinnor, som vilja hava det litet luftigt omkring sig, lite annan mat än husmanskosten och kanske en nubbe eller ett glas vin. Och så finns det framför allt familjer, som skulle vilja äta middag ute på söndagarna. Tiden fordrar, att hembiträderna skola vara lediga. Vad har det för följder? Att de annars ganska stora hushållens påfrestade husmodrarnas krafter ytterligare tagas i anspråk på söndagarna? Kvinnans, och framför allt den gifta kvinnans arbete är icke så tungt och icke så exklusivt, som man i de flesta fall vill göra gällande, ty till och med vi ogifta och så kallade lärda kvinnor veta, att det behövs enormt lite förststånd för att tvätta och diska, att ett vardagsbord kan vi alla duka, en säng kan vi bädda och mat kan vi koka. Och kan

(Forts. sid. 647.)

Äkta Spets- & Sidendépôt

STUREGATAN 611

Tel. 77436

Norr 19700

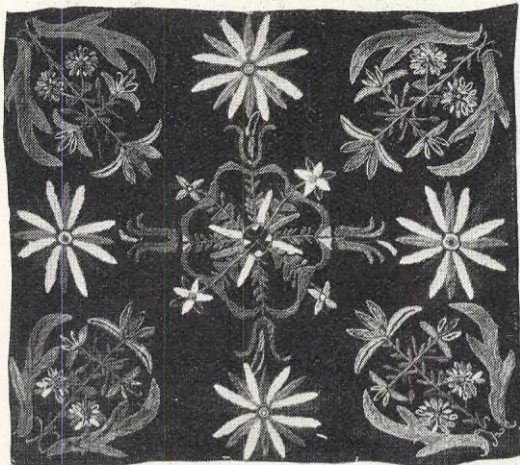
Handtryckta Scarves

(högsta modet) i alla färger och konstnärliga mönster till billiga priser.

Sommararbeten, Jumpersilke.

NÄR VI SY NYTT I GAMLA MÖNSTER

INFÖR IDUNS STORA HANDARBETSTÄVLAN. AV ELISABETH THORMAN.

Broderad skånsk dyna. Tillhör Nordiska museet.

AV IDUNS REDAKTION OCH NÅGRA av dess läsare älskvärt uppmanad att giva en närmare redogörelse för de svenska sömsätt, vilka Iduns stora tävlan avser, ser nedskrivaren av dessa rader det som en glad plikt att i detta ämne få taga till orda.

Att i tal och skrift kämpa för de betydande värden, vilka sedan århundraden gångse och övade textila tekniker innefatta, är, som all strid för något gott, i det närmaste hopplöst. Ty samtidigt med att man tillvaratager varje rest av gångna tidens även textila utövning, tycks ett överväldigande antal svenska kvinnor, vars angelägenhet denna fråga är — hur mycket lyckligare vore det ej, om den vore de intresserade museimännens! — sakna begrepp om vad en sådan gammal teknik betyder. Vem av alla genomsnittskvinnor fattar, att ju mödosammare en teknik är desto finare och värdefullare är den? Det är ett hastigt utförande man eftersträvar, den lättjefulla, okonstnärliga virkningen vinner också terräng som aldrig förr. Här är givetvis frågan om virkning för konstnärliga behov, ej praktiska. Varken deras experter eller de svenska kvinnorna över huvud taget känna det ansvar, som en uråldrig och härlig textil folkkonst pålägger oss.

Aldrig kunna vi, som ivra för en förändring i dessa förhållanden, nog glädja oss åt det initiativ, som vår äldsta och främsta kvinnotidning tagit, då den utlyst en stor tävlan i just dessa försummade gammaldags arbetssätt. Och varmt vill man hoppas, att tusenden av kvinnor lystra till en sådan uppmaning.

Kanske benämningen »sömsätt» i viss mån är missvisande för denna tävlan. Ty ej blott schattérsöm, plattsöm, påläggssöm och tvistsöm (kulör på kulör), korsstyggn och delsbo- eller blekingesöm (kulör på vitt), vitbroderi, klumpsöm, dalsöm eller tyllträdnig (vitt på vitt) eller de genombrutna teknikerna filet, näversöm, udsåret och hålsöm, alla i verklig mening sömsätt, då nålen därvidlag är vårt verktyg, få förekomma. Vi tänka oss även sådana, där enbart våra tio fingrar äro redskapen: flätning och »sprang» (»sprängning»), dessutom den äkta svenska knypplingen, sådan vi äga den

Iduns stora handarbetsävlan innebär intet mindre än en kulturgärning, påpekar här vår kända textilexpert fröken Elisabeth Thorman; och det kan tilläggas, att den därjämte torde lända till glädje och gagn för alla deltagarne. Vi begagna tillfället att omtala, att på många begäran tävlingstiden utsträckts till 1 okt. Då komma som förut nämnt de insända föremålen att bedömas av en sakkunnig jury, de bästa bli prisbelönade, och samtliga torde senare komma att utställas. Till tjänst för alla intresserade har fröken Thorman lovat att i Idun berätta litet om de gamla svenska sömsätt, som ifrågakomma vid tävlingen. Början göres här med en liten skildring av arbetssätten med färg på färg.

i Skåne, Blekinge, Dalarna och Helsingland (obs! utan något mönster på dynan!). Givetvis bör Vadstenaspetsen tillåtas att få medtagas, likaså guldbroderi; för bokband har det senare, om också i ringa omfattning, använts i vårt land.

En kort redogörelse till en början för arbetssätten med färg på färg.

Plattsömmen äger som silkesbroderi de allra förnämaste anor; den är sedan tider,

Barn och blommor.

Detta lilla näpna amatörfoto av en levande bukett har insänts av fru Alma Falk, Karlskrona, till vår tävlan om det bästa fotot av »Barn och blommor». Våra amatörfotografärer äro välkomna med bidrag till tävlingen. Den vackraste bilden belönas med boken »Trädgårdens blommor» av Axel Holzhausen eller annan bok efter eget val.

Skånsk dyna i tvistsöm. Tillhör Nordiska museet.

som få räknas med ett eller annat tusental av år, bofast i Kina och sammanhörande med dess silkesalstring. Ett mycket stort bestånd kinesiska silkesbroderier torde sedan Ostindiska Kompaniets dagar befinna sig i svensk ägo. Tekniken har även tillhört vår högre ståndskonst, men är av betydligt större intresse inom svensk folkkonst med dess saftiga färgval och osökt naiva hållning. Den har flitigt upptagits inom modern svensk textilkonst. — För fina småting å siden med broderi i kinesisk stil (väskor, etuin, dynor m. m.) liksom i de praktfulla dynorna i allmogestil torde den i våra dagar vara tacksammast.

Schattérsöm, »Nadelmalerei», även den ofta framställd i silke, är plattsömmens nära frände. Vi kunna se de underfullaste sådana arbeten bland medeltidens kyrkoskrudar. Men detta »måleri med nålen» äger en stor fara: man frestas att därmed söka återgiva skönheten och charmen hos blomorna. Sättet är som textil utövning förkastligt. En textil utsmyckning måste vara dekorativ och som sådan ett ornament, d. v. s. äga en viss hållning. Denna egenskap saknar den imiterade blomman. Schattérsömmen tillhör också den period av modern textilkonst (åren kring 1900), då man ej beaktade detta krav.

Påläggssömmen är präktigt representerad i svensk medeltida kyrkokonst och en något senare högre ståndskonst, varom en del föremål å våra museer bära vittne. Hos allmogen har den endast kommit till användning för kvinnornas vid sidan burna väska. Ypperliga föremål i denna teknik tillhöra vår moderna textilkonst.

Tvistsömmen är slutligen en teknik av särdeles vinnande egenskaper. Orientalisk är den verkan den ger. Vi finna den i äldre kyrklig och högre ståndskonst, inom vår allmogekonst och inom modern utövning, och så gott som alltid i en mönstring av orientalsk art.

Till dynor, bordtäckan och andra tyngre ting ägna sig ypperligt de båda senare arbetssätten; till mattor är dessutom tvistsömmen, sydd med grovt, handspunnet, hemfärgat garn en teknik, med vilken ingen annan kan mäta sig.

ELISABETH THORMAN.

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

Krusenberg.

"Ekhagarne."

DET SÄGES, ATT I DÖDSMINUTEN hela ens förflutna liv liksom speglar sig i det svinnande minnet.

Så torde det också förhålla sig, då man för alltid förlorar sitt barndomshem.

Minnena trängas, och mycket, som ligger avlägset i tiden och alldeles råkat i glömska, står nu lika klart för ens inre syn, som det man har för ögonen.

Man har svårt göra klart för sig, att den magnet, som under alla öden och fjärran strövtåg dragit ens tankar åt ett visst håll, hemmet, ej mera existerar. Man har vant sig säga »hemma», om man ock mera sällan var där, men man kände dock alltid ett visst lugn i medvetandet, att det gavs en ort, där ens rötter hade sitt fäste, där man hörde hemma.

Ha omständigheterna ryckt upp dessa rötter, tar tanken en annan form. Mitt forna hem heter det då, och dit söker den sig nog ofta ännu, trots man känner sig rotlös.

Jordbunden är man i botten och denna kärlek till torvan, som så hänger vid den svenska bonden, kan kallas fosterlandskärlek i inskränkt form, men är nog samma känsla.

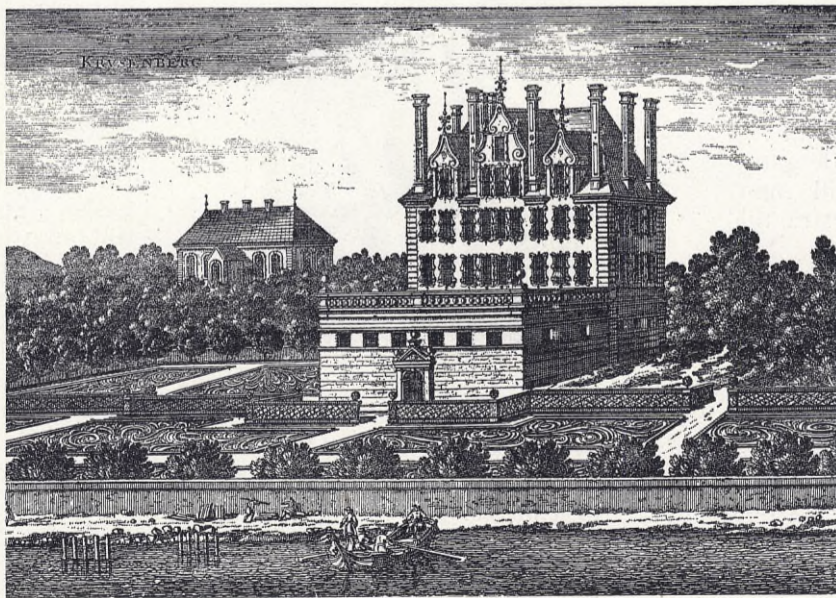
Kring den sköna bygd, där min vagga stod kretsas ännu ofta mina tankar, och minnet befolkar den med varelser som levat där samtidigt med mig, av vilka dock så många gått före till den idylliska kyrkogården, där mina kära vila i denna hembygdsjord, som nog ej vill neka motaga även den vida strövande konstnären i sitt sköte, detta det enda säkra hemmet som bliver.

Nu vill jag söka skildra det gamla hemmet.

Själva gården var av gammal kultur och hade under sekler varit i stormanssläkter. Oxenstierna, Kruus, Bielke, Horn, Wetterstedt och Rudbeck, ända tills den i början av förra århundradet genom köp kom till min morfader greve af Ugglas. Gården köptes från kronan av Johan Kruus till Karkoi i Lif-

Vår målarkonsts grand old man friherre Gustaf Cederström börjar med detta nummer en serie hägkomster från yngre dagar som han nedskrivit med den ungdomliga livlighet och det goda humör som denne konstnärliga doyen alltjämt besitter trots att han snart ingår i sitt 80:e levnadsår. Artiklarna som bli rikt illustrerade skola säkert läsas med det allra största intresse, i synnerhet som de samtidigt ge värdefulla konsthistoriska meddelanden rörande omständigheterna vid tillkomsten av en del av Cederströms tavlor.

land, Jockis i Finland och Krusenberg i Alsike år 1640. Hans änka Karin Axelsdotter Oxenstierna, Rikskanslerns dotter, byggde det gamla slottet Krusenberg, som ses i Dahlbergs Svecia Antiqua. Det brann år 1716 och är nu ersatt av ett kolossalt trähus, som sades vara hoptrimrat i Finland och sedan överfört till Sverige, närmare bestämt Uppland invid Mälaren.

Krusenberg, sådant det fordom såg ut. Ur Suecia Antiqua.

Det låg på det gamla slottets terrass, flankerat av tvenne flyglar.

Trots det var av trä, verkade »stora huset» både ifråga om storlek och arkitektur, slottslikt med sina pilastrar, sin stora frontespice och sin entré, som ända till senare tider bestod av en balkong, vilande på 4 joniska pelare. Dessa fingo ledsamt nog maka åt sig för århundradets uppfinning, en stor veranda framför porten. I frontespicen var anbragt ett stort tornur, vars pendel hördes över hela huset, och som gick utmärkt trots våra gymnastiska övningar på lodlinorna. Emellanåt klickade dock slagverket, så att det mitt i natten kunde slå hundrade och flera slag. Då lågo alla i spänd väntan att få höra någon ann' rusa uppför trapporna till klockvinden för att hejda slagraseriet, så man slapp stiga upp själv.

Farstun på nedre botten var mycket enkel och i likhet med alla andra svenska tamburer huvudsakligen möblerad med kolossala vedlärar, som nog väl behövdes, då vintertid mer än en halv famn ved gladeligen brändes om dagen, ej minst i den väldiga köksspisen. Denna var av gamla modellen, en kolossal järnhäll utan hål, på vilken all mat lagades, och på vilken rostad bröd åstadkoms bättre än någonstans i världen. Bredvid denna stora spis fanns en något mindre ordnad för stekande på spett. Vattentunnan i köket fylldes med Mälurvatten, vilket i såar på såstång bars uppför den branta kökstrappan nedifrån trädgårdssidan. Där var nämligen huset nära 10 meter högre då det låg i en sluttning på den gamla terrassen. Grundmuren var nog med sina källare en rest från slottets tider. Knogigt var det att uppför den branta trappan släpa upp vattnet. Detta utfördes av husdrängen och köksan, ett hårt arbete. För övrigt var köket möblerat med en bred hylla från golv till tak, dit det från herrskapsbordet förvisade tennet var nedflyttat. Det var en utmärkt vacker samling tenn

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRANKALLNING OCH KOPIERING BÅST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

A V G U S T A F C E D E R S T R Ö M

Min mor som barn. Efter Maria Röhl.

från 1700-talet med soppskålar, terriner och fat av alla slag, som nu begagnades av tjänstfolket (så litet konstsinne hade man den tiden). Vidare stod i köket som stöd åt matsalens stora golv en fyrkantig träpelare, på vilken vi pojkar äntrade och även lurade den tjocka skraddaren Skånberg att försöka sig som gymnast. Till tidens vanor hörde nämligen att långa tider vissa hantverkare, sadelmakare och skraddare, som även gjorde pojkarnas kläder, tidvis voro anställda och även spisade i köket eller i den förnämligare kökskammaren, den första rangklassens tjänares lokal.

Utom dessa tillfälliga hantverkare funnos vid gården smed och snickare. Den förre hette en tid Wallman, litet puckelryggig och mycket argstint, söp som alla på den

Grevinnan av Ugglas, född v. Stedingk, min mormor. Efter Maria Röhl.

tiden, bodde ett par bösshäll från krogen, och berättas, då han i livat tillstånd kom därifrån hem, hava satt katten på den soande hustruns rygg och dragit denna vid svansen, sägande: »Nu skall jag försöka karda dig din mara».

Snickaren Svenson en glad och livad västgöte var tusenkonstnär fuskade gärna, men var mycket skicklig, så han gjorde möbler åt familjen.

I ett hörn av köket stod en jättestänka av rödmålat trä fylld med hemgjort dricka med en skopa till gemensamt bruk. Så kom diskrum, trapprum, handkammare och pigdito. På andra sidan köket intill farstun låg husmamsellens rum och skafferiet. Det var nog göra i det köket, som skulle på olika tider hålla mat åt så mycket folk. Först familjen, som den tiden bestod av far och mor, 2 fröknar, 2 manliga kusiner, 2 informatorer och tre söner samt 1 guvernant. Så tjänarne: 1 kammarjungfru, 1 fröken dito, husmamsell, kokerska köksa, tvätterska, bryggerska, två ladugårdspigor och mejerska samt herr betjänten, dessutom spisade i köket 3—4 trädgårdselever, mjölkusk och husdrängen samt emellanåt tillfälliga gäster. Summa 28 personer. Till folkets måltider ringdes i vällingklockan, som satt på en större röd byggning vid alléen ned till sjön. Till våra gavs signal med en ringklocka i trappan. I den ovannämnda röda byggningen voro inrymda snickar- och sadelmakareverkstad, två drängkammare, bagarstuga och dragonernas rustkammare. Fortsätta vi nu vår vandring genom stora huset, så var mitt emot porten ingången till 4 gästrum däribland »excellensens». Vända vi så åt vänster finna vi en lång gång, vid vilken låg min faders helgedom och en jungfrukammare samt betjänt rum. I den gången gjorde man klokast i att gå tyst, då nyckeln till fars rum hängde på sin spik, ett tecken att härskaren efter hemkomsten från sin första tur på ägorna, förtrott sig åt Morfeus. I vardera ändan av huset fanns en spiraltrappa till övre våningen. Gästrummen voro möblerade med vita gustavianska möbler, en del klädda med härligt ljusblått blommigt siden samt en och annan vacker byrå. Stora trappan gick upp strax till vänster om stora porten och mynnade ut till en liknande korridor som på nedre botten samt en stor tambur, som hängde samman med mittelbalkongen. Detta rum begagnades till sommarsalong, då där var svalt under det att en våldsam sol låg på den andra sidan. Till vänster om korridoren lågo två stora frökenrum. Egendomligt var att på den dörr, som från dem vette åt spiraltrappan, satt en väldig smidd rigel på yttersidan, tydande på att i gamla tider man måst bevaka någon yster fröken. Till höger låg kammarjungfruns rum och ingången till den stora sängkammaren samt min mors lilla glada hörnkabinett, som nog såg gladare ut än det i verkligheten var, ty där bakom ett bokskåp i ena hörnet satt riset. Det var alltid min goda moder, som hade hand om den obehagliga detaljen av vår uppfostran och hon slog både bra och hårt, trots man i hennes milda ögon, såg att

Excellens Greve Per Gustaf af Ugglas, min morfar.

hon ansåg sig blott fylla en mission, som hon fått av Gud. När riset använts efter noter, hade man att plocka upp stumparna och sen stoiskt knäppa sina byxor.

I samma rums andra hörn låg på ett bord familjebibeln, ur vilken vår mor läste för oss, sökte hos oss inpränta religionens bud — framför allt kärleken till medmänniskor — samt ridderlighetens. Hon framhöll för oss, att man icke endast, då människor sågo en, utan även ensam inför sig själv, alltid skulle vara gentleman — en utmärkt maxim.

(Forts.).

»Husmamsellen.» Teckning ur Gustaf Cederströms skissbok.

DEN FÖRTROLLADE PUDELN

AV LEONARD MERRICK. ÖVERSÄTTNING FÖR IDUN.

DE KALLADES "DE BÅDA BARNEN", emedan de voro så opraktiska. Till och med i Bohemia, där praktiskt förstånd är den sista dygden att blomma, var deras obetänksamhet förvånansvärd. Men de voro verkligen icke alls några barn, de hade varit gifta i tre år, fast om man såg dem kuttra och bryna näbb, kunde man tro dem vara brud och brudgum.

Julien och Juliette hade blivit kära och sprungit till la Mairie lika muntert som om chateaubriander kunde plockas från grenarna i Jardin des Buttes-Chaumont, och sedan dess hade de haft sitt hem i ateljén uppe under skiffertaket, där de ofta varit utan ett öre. Om inte madame Cochard, conciergen, då och då gjort barmhärtighetsverk, skulle de verkligen ha svultit ihjäl under skifferplattorna. I alla fall voro de förvissade om att de tavlor, som Julien målade, en dag skulle göra honom berömd, och att de sagor Juliette spann ihop, en dag skulle bli lika ryktbara som Hans Andersens. Därför skrattade de och målade och klottrade och gävo ut sina pengar på sötsaker i stället för att spara dem till bröd. Och när de icke hade någon middag, brukade de kyssa varandra och säga »Den goda tiden skall nog komma.»

Men till och med madame Cochards tålmod brast, när Juliette kom hem med pudeln.

Hon hittade honom — en vilsegången, smutsig, olycklig liten pudel — på rue de Rivoli en regnig eftermiddag i november, och vad var naturligare än att hon genast skulle bära hem honom, och föreslå att de skulle bada och adoptera honom? Det var den naturligaste sak i världen, eftersom hon var Juliette, men ändå blev madame Cochard ursinnig, ty hon var lika obenägen att ha en hund i sina trappor som att ha en tiger.

— Det är inte nog, — utropade hon, att ni äro de värsta hyresgästerna i hela huset, — och att ni alltid äro efter med hyran, och att jag måste fylla era munnar ur min egen portmonnä! Är en concierge då en himmelens ängel, tror ni, eftersom hon också skall ta hand om borttappade hundar?

— Kära, snälla madame Cochard, — kuttrade Juliette, ni kommer att älska det lilla djuret som om det vore ert eget barn! Se så tillitsfullt han betraktar er!

— Det är ett faktum, — tillade Julien, — han tycks redan ha fäst sig vid henne! Det är märkvärdigt hur snabbt en hund känner igen ett gott hjärta.

— Gott hjärta eller ej, utropade conciergen, — pudeln får inte stanna kvar!

— Var försiktig, — bad Juliette ivrigt, — jag uppmanar er att vara försiktig för er egen skull, ty om ni skall veta hela sanningen, så är han en förtrollad pudel.

— Vad säger ni? utbrast madame Cochard.

— Han är en förtrollad pudel, och om vi behandla honom illa, få vi lida för det. Kom ihåg historien om hyresgästerna, conciergen och mopsen.

— Jag har aldrig hört talas om någon sådan historia, — replikerade madame Cochard och jag tror aldrig det funnits någon.

En förtjusande liten artisthistoria av den utmärkte engelske novellisten Merrick om ett par sorglösa unga människor, som trodde så fullt och fast på lyckan, att de till slut funno den.

— Hon har aldrig hört historien om Hyresgästerna, conciergen och mopsen! — utropade Juliette. — Nå hör då på, madame! Det var en gång två hyresgäster, en ung man och hans hustru, och de voro så fattiga, att de ofta voro hänvisade till conciergens vänlighet, om de skulle få middag. En dag kom de hem med en mops. Conciergen ställde till ett förfärligt väsen och förklarade, att mopsen måste ge sig i väg, men slutligen gav hon med sig och bad honom vara välkommen. Och då, kan ni tänka

Se på världen med glada, goda ögon!

Hur det skall gå till lär ni av Idun.

Glöm ej att förnya prenumeration på Idun

för andra halvåret.

Till våra abonnenter.

Med detta nummer följer en prenumerationsblankett

för prenumeration å Idun, avsedd att ifyllas och inlämnas å närmaste postanstalt eller bokhandel, ju förr dess hellre!

Prenumerationspris:

Halft år kr. 8:—

Kvartal kr. 4:25

Iduns trevliga, i trefärgstryck vackert utstyrda höstnummer och värdefulla julnummer medföljer gratis till alla prenumeranter.

er vad som hände? Jo, det visade sig, att han var en förtrollad prins, som belönade dem alla med rikedom och lycka. Den unge mannens tavlor blevo omedelbart antagna på Salongen — sade jag inte, att han var artist? — Den unga fruns historier — sade jag inte att hon skrev berättelser? — blevo så på modet att hon blev yr i huvudet av glädje. Och conciergen, — den kära, snälla conciergen, — blev förvandlad till en vacker prinsessa, och behövde aldrig mer gå upp för några trappor så länge hon levde. Så vi se att man skulle aldrig förbjuda hyresgäster att adoptera hundar!

— Så vi se att de ha rätt i att kalla er ett par barn, svarade madame Cochard, det är vad vi se! Nåja, behåll hunden, eftersom ni så gärna vill det.

Julien och Juliette togo förtjust itu med att bada hunden, och när han blivit torr var förändringen alldeles märkvärdig. Rent av bedårande var han!

Några dagar efteråt, då Sanquereau, skulptören, kom på besök hos dem, sade han:

— Apropå, jag tycker mig ha hört, att ni hittat en pudel, mina barn? Bestämt är det den pudel, som det annonseras efter! Titta! — och han tog fram en tidning.

Beskrivningen var för tydlig för att »barnen» skulle kunna missta sig, och samma eftermiddag bar Juliette hunden till ett praktfullt hus, som icke var något annat än Comtesse de Grand Écussons residens. Ack jo, det var grevinnans pudel!

— Jag är så tacksam mot er, som återskaffat min älskling, sade den förnäma damen, min sorg har varit olidlig . . .

Och vad belöningen nu beträffar, vilken summa skulle ni anse tillräcklig?

Juliette såg blyg ut. — Tack, madame, men vi skulle ingenting kunna ta emot, stammade hon.

— Vad? utropade grevinnan och lyfte förvånad på ögonbrynen, ni kan inte ta emot något? Ett sådant lustigt barn ni är. Och vem är ni — ni och era föräldrar?

— O, nej, sade Juliette, mina föräldrar äro i himlen, madame, men jag är gift.

— Er man måste också vara i himlen, sade grevinnan, som var en förtjusande dam.

— Åh, knotade Juliette, men fast jag har ett varmt hjärta, så har jag en duktig aptit, och han är inte rik, han är artist.

— Jag måste gå och se på hans tavlor en dag, svarade comtesse de Grand Écusson. Ge mig adressen — och var viss om att jag är er oändligt tacksam.

Det behöver inte sägas, att Juliette flög hem på luft efter detta sammanträffande. Tanken på ett sådant beskydd öppnade paradiset portar för henne, och utsikten var lika bländande för Julien. Under en hel vecka talade de icke om något annat än ett besök av grevinnan de Grand Écusson, och de hade ingen tanke på att förnäma damer ofta glömma sina vackra löften lika fort som de ge dem.

Det gick en vecka, fjorton dagar, och en månad, och slutligen bleknade deras förväntan. De upphörde att le åt sina fantasier om en landå med parhästar, som susade in

Tag det säkra **Yema**
för det osäkra,
köp uteslutande
hudcremetvål

Solen bleker men KONSTFLITENS
Möbeltyger, Gardiner och Bomullstyger
mo'stå i årtal dess inverkan. Prover sändas. Precisera godhetsfullt vad som önskas.
KONSTFLITEN, G:la Högskolan, Göteborg.

DEN DUKTIGASTE LILLA SÖMMERSKAN

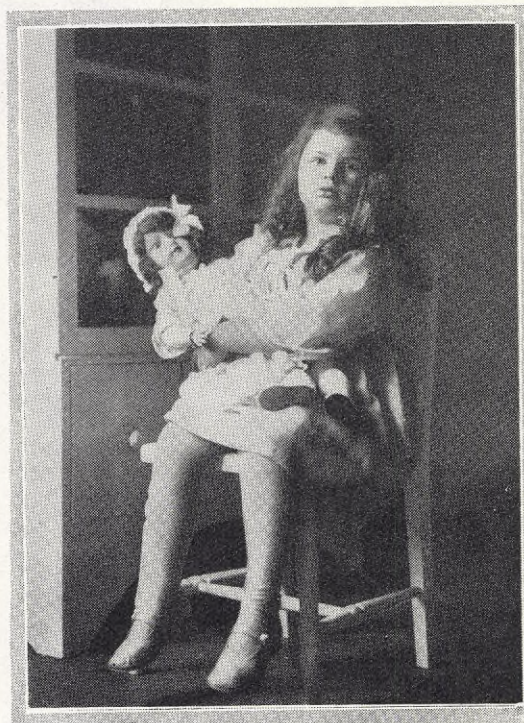
I IDUNS BARNKAMMARE HAR NU FÄTT SITT PRIS.

Till vänster pristagarinnan, åttaåringen Anne-Marie Uddenberg. I mitten hennes prisbelönta verk, en riktigt nätt dockklänning, som visar att lilla Anne-Marie har goda praktiska anlag, som genom sykursen i Iduns barnkammare utvecklats vidare. Till höger den

stora dockan från Singer, som fröjdade många småflickor i Iduns barnkammare och som nu tillfallit lilla Anne-Marie som pris.

ALLA SOM BESÖKTE IDUNS BARNKAMMARE på Bygge och Bo lade nog märke till den vackra dockan i soffan, dockbarnt som utgjorde Singers stora pris i en sylvän på dess docksymaskin och som bara satt där och väntade på att någon liten sömmerska skulle taga hand om henne och ge henne namn. Och alla de småflickor som sydde dockkläder i Barnkammaren ha nog också med spänning avvaktat det ögon-

blick då domen skulle falla. Och nu har avgörandets timme slagit och det är lilla Anne-Marie Uddenberg, 8 år, som blir den lyckliga och avundade lilla dockmamman. Hennes klänning har nämligen av prisnämnden befunnits bäst och tyckes borga för att denna docka även framdeles skall te sig lika prydlig som nu. Ja, så får då denna tävling anses avslutad och till de andra småflickorna som bidragit

till tävlingen få vi önska bättre lycka nästa gång.

Så är då Iduns Barnkammare nu en saga blott men en riktigt rolig saga och många, många barn som roat sig där sörja säkert över, att den ej kan fortsätta för alltid. Tänk bara på den stora bilen, vävstolen, sparkcykeln och inte att förglömma Cloettas alla gotter.

på deras gata med en överflödets gudinna uti.

Tredje kvartalet rann upp. Hyran skulle betalas. Conciergen kom in till de unga tu och ställde till en scen: hon fordrade »pengar på minuten», men det fanns som vanligt inte ett öre att ta. Nå, madame Cochard gick äntligen, och Julien och Juliette sutto bekymmerslösa i ett hörn av ateljén och smektes då Sanquereau rusade in i rummet.

— Hur står det till, mina barn! utropade han. Det ser nära på ut som om ni levde i smekmånaden! Är jag i vägen eller får jag äta frukost med er?

— Du är inte i vägen, mon vieux, replikerade Julien, men jag kommer inte att bjuda dig på frukost hos mig, eftersom min måltid består av Juliettes läppar. Säg, har du händelsevis en louis att låna mig?

Sanquereau vände ut och in på sin fickor ruskande på huvudet.

— Om jag inte misstar mig, fortsatte han, känner jag igen Tricotrins röst i trappan. Försök med honom.

Hans öron hade icke bedragit honom. Tricotrin kom in i samma ögonblick tillsammans med Pitou.

— Var hälsade, mina barn! utropade de. Hur lever världen med er! Mätte det nya kvartalet skänka er ryktbarhet och rikedom!

— Under tiden, tillade Sanquereau, har kanske någon av er sett till ett femfrancstycke? Det vore en fin chance för dem här.

Poeten och kompositören visade fodret på sina fickor lika behändigt som skulptören gjort, men deras kapital visade sig vara en sou mindre än hans. Tårar kommo dem i ögonen, då de bekände sin oförmåga att vara till nytta. — Vi äro förtvivlade, jämrade de.

— Mina kära, goda vänner, utropade Julien, er sympati är en ädel gåva i och för sig. Kom hit på en liten supé hos oss i kväll för att fira dagen.

— Med förtjusning, förklarade Tricotrin och Pitou. Men... men, stammade Juliette

Din bild.

Jag såg dig med ynglingens ögon
en vit och vaknande vår.

Du bar renhetens glans över pannan,
du bar helgonljus kring ditt hår.

Väl skildes vi åt för alltid
av livets glittrande ström,
men ofta med helgonglorian
jag såg dig i nattens dröm.

Nu syns du alltmera sällan.
Min sista dröm var så kort.
Är det du, som sakta försvinner,
eller är det jag själv som dör bort?

STELLAN ARVIDSON.

igen, var skall den komma ifrån, supén, — och var skola vi vara så dags?

— Nåja, vår adress är i gudarnas knän, medgav Julien, men så länge det är liv är det hopp.

— Och nu var det tre gäster inbjudna till den drömda supén, och när »barnen» voro ensamma igen, klappade de händer vid denna tanke.

— Så roligt det skall bli! utropade Julien, och för en stund sedan talade vi om att tillbringa natten i le Bois. Det visar bara att man aldrig kan säga vad nästa timme kan medföra...

— Ja, ja, medgav Juliette, och vad supén angår...

— Vi behöver den inte förrän tidigast klockan nio.

— Och klockan är inte åtta ännu! Ah, det är en evighet för sakerna att ordna sig själva!

— Alldeles riktigt! Himlen kan rägnatryffel innan dess, sade målaren. Och de flyttade stolarna närmare varandra och bedyrade, att de inte voro hungriga.

Timmarna släpade sig fram, solskenet minskades, och mörkret föll över Paris. Men det rägnade ingen tryffel.

Jag har en idé, sade Juliette, och bröt en lång tystnad, det här är stunden, då en fé borde visa sig för oss. Låt oss se efter, om hon är på väg.

De kikade ut genom fönstret, men ingen fé kunde skönjas i mörkret. Man såg

(Forts. sid. 648.)

Tomtens Bakpulver

s.k. jästmjöl

Svensk sommarsöndag.

av
Anna Lenah Elgström

I SÖNDAGSVÄDER FOR JAG PÅ tåget genom ett sjungande glatt Sverige. Blågula flaggor vajade över de små, röda stationssamhällena längs efter banan. Ljusklädda barn vinkade ur varje nylövad dunge.

Ett distanslopp pågick Siljan runt; alla de vita vägarna voro fulla av ivriga folkhoppar och i kupéen genljöd det av sporttermer på klingande dalmål.

Jag satt och reflekterade över den befrielse ur vardagens fiendliga stelhet sporten skänker mina landsmän under åtminstone en av veckans dagar. "Svensk söndag" — det är inte utan undermening jag satt den rubriken. Söndagen är den svenskaste av veckans dagar, den enda dag då arbetaren och arbetsgivaren, kolingen och snobben ha något gemensamt i spänningen över någon favorit på löparebanan eller fotbollsfälten.

Jag mindes, när jag först såg den gemensamhetsandan glimta fram. Det var under Olympiska Spelen i Stockholm 1912, dessa underbara dagar av helgdagslyne, förtjusning och spänning, vilka ingen glömmar som var ung då.

Men det voro alla.

Vördiga medelklassdamer hejade den svenska Marathonlöparen så nyttert hemmastadda som om de aldrig gjort annat. Och inte tyckte man heller det var underligt att se en korpulent gammal prästman kasta sig framlänges över Stadionläktarens barriär och stämma in i Södergrabbarnas indiantjut, då den svenska duken gick till väders.

Man blev inte en gång förvånad över att finna att svenskarna överlag avslöjade sig som öronbedövande patrioter, med en glättig verve, en stolt abandon som kom en att plötsligt och varmt minnas våra (trots Odhner och Fryxell annars tämligen bortglömda) fantastiskt stolta traditioner, kom en att se ett möjligt skäl till vår goda hållning inför segern i en plötsligt återvaknad gammal god vana vid den.

Det var som om man alltid innerst inne vetat att svenskarna bara behövde en stor gemensam glädje för att slippa ur sin stela och gnatiga bundenhet i isolerad och miss-trogen småindividualism och smälta hop igen till ett helt — en folkenhet av det ljusaste och mest trohjärtade, det vänligaste och manligaste slag i världen.

Denna söndag slog det mig åter — hur festligt ljusa vi kunna vara, lika ståtligt ljusa som landskapet ikring oss.

I middagsstunden stod rymden i orörligt högblå stillhet över kyrkvallens höga valvgång, där björk vid björk så långt man såg sträckte sina vårljusa grenar mot det gnist-

rande solskenet. Stilla susade de över kyrkogårdens gröna ängar, i vars mitt den stora, låga, vitkalkade kyrkan låg som nersänkt. Över det blanka gräset gingo gamla kullor i gula sorgförkläden under stilla pyssel med blommor och kors. Ett par barn i gullkoltar kvittrade till i den orörligt lyckliga luften.

Så klungo psalmsångens toner fram ur kyrkodörren, burna av en sakta vind.

Därinne sänktes just huvud vid huvud för välsignelsen. I bänkarna vajade det som i blomstersängar rörda av vinden, då alla de ljusbrokiga hättorna och lingula hjässorna åter höjdes.

Nattvardsflickorna lågo på knä vid altarringen. I tunga veck föllo deras svarta dräk-

den ljumma vinden, de gamlas tystnad därute hos sina döda och alla de högresta allvarliga människornas lugna gudstjänst härinne — till ett enda strålände helt. Det var inte bara festligt och ljusst dock — nej, mer än det. Inte bara ståtligt — nej, djupare än så. Så frejdigt, lugnt förtröstansfullt, det kändes också — så trofast.

Det lyfte sig, fick liksom röst, då en av de gamla, svenska psalmerna, som sjungits på så många ryska och tyska slagfält, nu steg upp från menigheten.

Den väckte ett minne hos mig — minnet av en annan dag lika kär som denna, men klar av oro, bristande klar av ängest och spänning. Mobiliseringsklockorna hade redan klämtat i vecktal över hela Sveriges land, alla män sade adjö och alla kvinnor sydde soldatplagg. När, när skulle kriget vara ett faktum, Sverige med i världsbranden? Jag satt på en bänk utanför kapellet i Djursholm en av dessa höstdagar 1914 och hörde just samma psalm sjungas därinnanför. En gammal arbetare och en ung herre i hög hatt komma samtidigt upp för backen. Ingendera var nog van att gå i kyrkan — den unge snobben, emedan sådana väl inte tycka sig ha något att göra på ett så högtidligt ställe — den gamle arbetaren därför att kyrkan över huvud taget och speciellt kyrkan i ett sådant rikemans-samhälle som Djursholm då var hörde till de borgardörets attribut en kämpande proletär mest avskyr.

Men i dag hade de glömt allt det där. Oron, känslan av något ovanligt och högtidligt i luften hade fört dem över det — fram till det ställe, som *borde* varit gemensamt för dem — om Kristus och inte prelaterna fått råda!

Den unge herrn kom till kyrkdörren en sekund förr än arbetaren. Instinktivt, utan all tillgjordhet — den yngres gest inför en äldre — steg han tillbaka och lät den gamle arbetaren gå in först. Han kanske inte skulle gjort det annars, eller han kanske var en ovanligt väluppfostrad ung man — det vet jag ju inte. Jag hann bara se den blick de utbytte. Minuten efter voro de försvunna. Men på något sätt kändes allting redan mindre ängestfullt spännt. Något hade hänt, som gjort mig mera förtröstansfull. — När det gäller, hade den där blicken sagt, den ljusa, svenska söndagsblicken, så trofast som intet annat i världen. När det gäller!

Så sjöngo de liksom för mig nu också, de starka svenska rösterna strömmande samman i frimodig åkallan. Jag kände, att

Kyrkallé vid Leksand en junisöndag. (Foto Heurlin.)

ter ut över det vita golvet. Rad vid rad blänkte bältenas silver- och skarlakansband och de vita doken rörde sig fladdrande duvlikt, då kalken höjdes över dem.

Den sam som en glimmande gnista i solljusets ström, där det föll in genom sidoskeppets öppna dörr.

Utanför portvalvet såg jag landskapet bakom den svarta raden av knäböjande gestalter, lysande likt guldgrunden på en praktfull gammal munkmålning. Jag såg kyrkallén gå liksom rakt in i den blåa luften och dalfolk skina likt brokiga blommor, där de vandrade i det gröna mellan de höga, vita stammarna.

Men längst bortom grönskan blixtrade då och då en ljus strimma vid horisonten. Det var som om ett blankt svärd legat där. Och så var det ju också.

Ty den blänkande randen var Dalälven — frihetens flod.

Den och allt den kallade fram av ädla gamla minnen tycktes mig liksom samla hop allting i detta ljusa adliga landskap — bergens avlägsna blånad, blommornas doft i

KOBBS äkta Kinesiska théer *Peking, Canton* och *Hongkong* (lilafärgade etiketter) giva samtliga en mild dryck med utsökt fin boquet. Rekommenderas av herrar läkare.

Fru Elin Larsson, född Bonnier, maka till det nyvalda borgarrådet d:r Yngve Larsson.

EN FÖRSTAMAJ-demonstrant, som stolt bär sin fanstång, fast den röda duken blåst bort i vårstormen... Eller är det en laxfiskare med ett tungt byte på met-spöt, vars spänstiga statyett pryder spiselkranen? Låt oss ej förlora oss i gissningar, som i varje fall troligen närmare beröra husets herre än hans fru, där hon sitter i sitt sköna och fridfulla vardagsrum med dess gamla herrgårdsmöbler, dess blommor och sol i de höga franska fönstren. Ute skymta hamninloppets vita båtar mellan de klassiska

Fru Elin Larsson med barn i salen.

Djurgårdsekarnas första ljusa grönska.

Rummets väggar bilda ett riktigt Galerie Törneman. Tre stora dukar av denne fantasirika målare fångsla blickan, medan ett landskap av Karl Nordström över flygeln med sitt lyriska ljusdunkel bär bud från en äldre målarsläkt. Ett intagande Carl Larssons-porträtt av den fyraårige sonen Matts — som nu är 15 år och gymnasist — samt flera tavlor av Georg Pauli, Eva Bonnier m. fl. påminna om värdinnans härstamning från ett hem med nära förbindelser med 80-talets konstnärsgeneration. Själv är hon representerad med två porträtt, av Torsten Schonberg och Louis Sparre, båda målade i sommarljus och sommarglädje.

— Om vi trivas på Djurgården? Frågan

jag för ett ögonblick sett mitt folks tysta själ, mitt lands innersta väsen — dess drömmande, hårda och ljusa ande avslöjad i blixtrik klarhet — sett den som Vasa kunnat göra det den gång han på Mora kyrkvall en sådan dag som denna stod inför sådana bönder som dessa.

Det bästa semesterminnet

gäller det nu för våra läsarinnor att dra sig till minnes. I stället för att skildra dem i brev bara till släkt och vänner bör ni den här gången skicka dem till Idun. Låt inte avskräcka Er av tanken, att skriftställarskapet skulle bli svårare då det avses för en tidnings spalter. Tvärtom, det är just dessa friskt och raskt nedkastade reseintryck, som verka allra angenämast.

Och vem har inte något att berätta? Håller man bara ögonen öppna, märker man, att det finnes massor av händelser, lustiga eller rörande, ja, kanske rentav spännande och dramatiska. Det gäller bara att beslutsamt fatta pennan, genast skriva ner dem och skicka dem till Iduns redaktion med påskrift Semesterminnen. Den bästa skildringen belönas med böcker för 25 kr., den näst bästa med böcker för 10 kr. Tävlingsstiden utgår den 15 sept.

är väl onödig. Jag förstår knappast, hur familjer med många små barn kunna bo kvar i staden. Och här finns en hel rad. Tänk att kunna plantera mina tre pojkar i naturen för hela da'n! På våren är det nästan litet farligt ty då dra blommor och lekar alltför lätt hågen från läxorna...

— Mina intressen? Ack, inte hinner jag ha några intressen eller arbeta i det offentliga. Sex ungdomar i ett hus — det ger en husmor tillräckligt med bestyr. Och dessutom har jag »skola» härute; som flicka gick jag igenom Sandströmska seminariet och tänkte bli lärarinna. Nå, den planen gick om intet — då — men nu har jag som sagt min egen lilla skola härhemma, där mina barn och deras jämnåriga få läsa de

Med samma glada trygghet som den gången i Djursholm förstod jag, att arvet vi fått, vi svenskar, var för stort — arvet av ära samlat genom tiderna, gåvan att kunna stå fast, då det gäller — allt för stort för att kunna vara alldeles bortslösad.

Ännu finnes sambandet kvar, den hemlängtan till bragden, som då maningsropet en gång ljöd skulle fylla alla klyftor, leda alla förvirrade hem — som det gjort förr, som det gjort så många gånger förr!

Nej, sannerligen, adelskapet var inte utslöcknat. Där livet var hårdast hade det hållit sig bäst. Det hade jag sett bland de fatiga svenska nybyggarna i Norrbotten, bland västkustens fiskare och lotsar — sett att i faran äro svenskar mest till sin fördel.

Eller svara inte de namnlösa svenska männen på Titanic och soldaterna vid Malm-slätt ja härtill? Svarar inte Maagersfontein ja? Svara inte världskrigets Craon och Craonelle ett klingande ja!

När det gäller, då bruka vi finna oss själva — vår innersta vilja och art — de svenskes hårda art, som behöver storm för att växa.

Amen, Amen! sjöng dalfolket över den kära marken, där den låg utanför portvälv-

av verkliga kunskaps- och bildningselement?

Men icke skola vi fördjupa oss i detta! Jag skall röja en hemlighet: jag har ett annat huvudintresse, fast det törs jag knappt tala om! trädgårdskonsten: jag älskar över allt annat de blomrika engelska trädgårdarna. Tro inte att jag själv har något att visa — för trädgårdsanläggningar behövs mycket mera tid och kraft än vad mina barn nu lämna mig övrigt. Men kom igen om tio år, så hoppas jag det skall vara annorlunda!

Nu smälla dörrarna och ungt folk stormar in till frukost. De snabba stegen ila i ökad takt mot vardagsrummet, — man är ivrig att ta sin mamma i besittning!

ningen, likt en skimrande from gammal målning med sina vita vägar över de gröna ängarna ända fram till Dalälvens ljusa blänk i den blåa luften. Frid och förtröstan sjöng det, samlande, manande allt inom och utom oss i detta stilla, strålände ord.

Syrenerna på kyrkogården.

Kronorna somnade stilla och solen dröjande svann, men ännu i tempelfönstren den gyllne reflexen brann.

Vid kyrkomuren drömde bland lindar en vit syren. Av blommens svällande klasar betäcktes var mossig gren.

De stigit ur allt det döda, i jord begravet och gömt, men buro i lyftade kalkar den dröm, som släkterna drömt.

Drömmen, att sadden som saddes i ljusfylld, löftesrik vår, skall växa till dignande skördar för blivande slakten och är.

JOHANNES GILLBY.

Putskräm D. B. C. för alla metaller

är marknadens förnämsta. Prova själv o. döm Hos alla färghandlare.

Linoleumfernissa N:o 2350

med vårt firmanamn i kvalitet o. pris utan konkurrens. Erhålles hos alla färghandl.

Fabrikanter: DORCH, BÄCKSIN & C:os AKTIEBOLAG, Göteborg.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Vad är förnöjsamhet?

MÄNNISKORNA HA SÅ OLIKA ANSPRÅK. Några behöva en elegant våning med hall och varmvatten, stort umgänge, en uppsjö av nöjen för att känna sig lyckliga; för andra räcker det med ett rum och kök, lite blommor och lite sol. Säg inte, att det beror på vanor och uppfostran. En del av oss äro födda innerligen förnöjda, en del missnöjda och anspråksfulla... ja, kan man inte våga säga: de flesta? Tänk efter: Hur många av edra vänner och bekanta tycka inte, att de ha det ganska uselt? Runt omkring dem leva människor som vältra sig i prakt, köra egna bilar, ha förtjusande sommarvillor, men själva ha de det smått, gå i stället för åka och framsläpa sin sommar i en rutten stuga, där det regnar in... »Alla andra har det bättre än jag...» heter det. Och frågar man dem: »Tror du då, att de därför behöver vara lyckligare?» framhärda de envist: »Det gör detsamma — om jag hade allt det där skulle jag vara lycklig!»

Det är omöjligt få dem att inse, att lyckan, den tjänar det ingenting till att man söker utanför sig själv; man bär den inom sig, blott där. Och lycka och förnöjsamhet höra ihop: ingen lycka utan förnöjsamhet.

Vad är då egentligen förnöjsamhet, ärade läsarinna? Kan ni ge en god och koncis definition därpå? Försök! Den, som kommer med den allra bästa, får som belöning en rolig bok till sommarlektyr. Tävlningen är öppen till den 15 juli.

Är mannens humor i avtagande?

Här en hjärtesuck som svar: Jaa då, visst är den det!

Så jag ska be att få instämma på det allra *livligaste* med Fru Astrid. Det är förskräckligt vad det finns litet humor hos somliga män! Man märker det särskilt bra på ett kontor. Vi är fyra flickor och sju herrar inne på vår avdelning i firman och där finns många och rika tillfällen att studera bägge parternas speciella egendomligheter. Vi åter vår lunch i ett litet primitivt frukostum (några av herrarna också; en del går ut) och där resonerar och disputeras väldeliga. Men en sådan skillnad på när vi upplevt något och herrarna upplevt något! Jag vet inte om kontorsherrarna är särskilt torra och blottade på själens "källsprång", men faktum är, att de får ingen *färg* över vad de berättar. Däremot vår kassörska... Säg mig den kaffebjudning, den spårvagnsepisod, som hon inte kan dra så mycket komik ur, att vi kiknar av skratt! Eller den semester, som hon inte kommer tillbaka från laddad med upplevelser för våra lunchraster. Jag tror alldeles säkert, att andra människor upplever lika mycket; men de — märker bara inte att de gör det. Se nu på vår kamrer. Överlägsen, stram, bridgespelare, rädd om sina byxveck och mån om sin värdighet. Humor? Sällan. Möjligen vid bridge-

bordet — absolut inte på kontoret. Utom "bridgehumorn" — föraktlig! — finns det något annat avskryvt: sporthumorn. Den behärskas vår utländske korrespondent av. Och han har kommit mig att tro, att även den välsignade fotbollen förstör männens humor. Han tänker, talar och andas fotboll, och all världens humor utom den, som gäller felpspel av fiendliga lag, lämnar honom fullständigt likgiltig. Hittade man på att be honom läsa en bok av Dickens eller en annan klassisk humorist en söndag i stället för att gå på Stadion, skulle han tro man vore galen.

Har ni vidare märkt, att männen läser flera äventyrsböcker och kvinnan flera humoristiska böcker än förr?

Ni-reformen vinner terräng.

Ett Ni-märke instiftat.

När man möter ovanstående unga dam på gatan bör särskilt observeras det Ni-märke som pryder hennes bröst till tecken på att märkets bärarinna ingenting har emot utan tvärtom önskar att man tilltalar henne med det praktiska ordet Ni i stället för omständliga och ur många synpunkter olämpliga titlar. Det är juvelerarfirman Hallberg & C:o som tillverkar och försäljer denna tillämpning av de diskussionsvis framställda önskingarna om en propaganda för Ni-reformen. Dennes anhängare önska naturligtvis att damerna skola talrikt anlägga Ni-märket. Därmed vore reformens framgång tryggad även vad herrarna beträffar. Ty ordspråket heter ju icke förgäves att vad kvinnan vill, vill — Ni.

Ser allt det där inte ut att betyda, att humorn håller på att glida över på spinnsidan? Hejda den, mina herrar, medan det är tid!

Kontorsflicka.

Gifta under två tak.

Detta är ju direkt en ekonomisk fråga och kan endast praktiseras av rika människor och då mera av (nervöst) kuriositetsintresse än för att verkligen söka skaffa harmoni i ett söndertrasat äktenskapligt liv. Ty inte hjälpa 2 tak att ge 2 stridande markar frid!

Mannen älskar friheten mest av allt. Hans självständighetskänsla plågas av att bli för mycket omhuldad och föremål för allt för mycket omsorg. Tänk t. ex. för en man att inte kunna få sitta i ett rum för sig själv någon gång och syssla med vad han behagar utan att hustrun blir nervös! Om kvinnan ville visa sin kärlek till mannen genom att ge honom något, som han *själv vill ha*, om det också skulle bestå i att "han ville vara ensam", och inte ständigt ha sina ögon och tankar riktade på hans person, så skulle säkert en lättande stämning inträda. Ty mannens frihetsbehov är ju inte en last, som skall bekämpas, utan en naturlig och vacker egenskap, som har rätt att vara till. Jag har en liten pojke på 8 år. Det roligaste jag vet är att gå ut och gå med honom. Vi gläder oss ofta åt att ha precis samma smak i vissa saker, som t. ex. att gå i små och gamla gator, där vi aldrig varit förr. En gång frågade jag honom: "I dag ha vi väl haft roligt?" — "Ja, väldigt mamma, men vet mamma, vad som skulle vara ändå roligare." — "Jo, om jag finge gå ut *aldeles* ensam." Han såg på mig och märkte väl att jag förändrade blick, och då sade han dröjande: "Men bara *ibland*, mamma."

Han fick gå ut ensam, och ingen kan ana, vad han förändrades till sin fördel. Han var frisk och röd och glad var gång han kom hem och hade många små äventyr att berätta.

Frihet i äktenskapet är vad mannen behöver och "utan denna frihet blir han en främling i sitt hem". Och angående förtroende så kan väl ingen kvinna vilja ha en man, som måste hållas fast för att vara kvar.

Kvinnan har också behov av frihet, men icke i så hög grad.

Hon älskar trots allt "att med ömhet bli omhuldad".

Kvinnan har nämligen genom tiderna icke förändrats så mycket som hon själv tror. Att hon har kraft och förmåga att sköta sina plikter, det tror hon, och det tror jag också. Och detta att sköta sina plikter ger visserligen en skön och stadgad glädje åt tillvaron, men människan består icke bara av kärna utan även av ett skal med känsel i, och därför är det henne icke nog att få sköta sina plikter och delta i mannens sorger och lidanden, utan vore det henne gott att någon gång även få delta i hans glädje, för att icke säga nöjen. Fridas skald har givit ett bra uttryck i få ord för vad jag menar: "Laga Frida säkert ser dem, tag den kvisten undan strax."

Frida vill se och förnimma, leva med i tillvaron, känna att hon lever och inte är till bara för mannens nytta och behag. Hon kan skaffa sig själv rekreation och glädje i olika former, men hennes glädje blir en annan, om mannen deltar eller låter henne känna, att den är väl unnad.

Låt kvinnan känna, att hon är älskad, icke bara genom att "skicka ett bud efter en bukett" någon gång, utan genom att ta bort hindret och låta henne se och förnimma något av solen och livet.

Eva.

Carl Milles tillråder Iduns förslag om Fredrika Bremer-statyn

I ett tidigare nummer ha vi återgett en del bemärkta konstnärers uttalanden om Iduns förslag, att när det nu blir fråga om att resa en staty över Fredrika Bremer, en redan utarbetad skiss till sådan staty av skulptören Carl Eldh skulle användas. Ännu två konstnärer ha nu yttrat sig i frågan:

Den ene, professor Carl Milles, säger kort och gott:

Anser att Eldh utan vidare tävlan bör få

utföra statyn. Skizzen lovar att det säkert blir en bra sak.

Carl Milles

Den andra konstnären, bildhuggaren Sven Boberg, företräder en rakt motsatt ståndpunkt:

Jag är glad att få detta tillfälle att rikta en flammande protest mot all monopolisering av bildhuggarkonsten och i denna protest tror jag mig ha större

delen av skräet bakom mig. Vi fordrar absolut fri och allmän tävlan samt opartisk bedömning av jurymännen eller jurykvinnorna, och i detta fallet är det väl ändå de som skola hava ett vägande ord med i detta fall efter som det är genom dem medlen blivit insamlade.

Högaktningsfullt

Sven Boberg
Bildhuggare.

Carl Peter

PÅHLSSONS
Teaterkonfekt
Högfin kvalitet
Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pålssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malmö

BLUS BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA · GÖTEBORG

IDUNSPORTRÄTTGALLERI

OTTILIA LITTMARK.

F. Rylander. Sveriges äldsta nu levande skådespelerska. 90 år den 22 juni.

JULIA BRUNO.

F. Vult von Steijern, Nässjö. Änka efter stationsinspektoren J. R. Bruno. 75 år den 2 juli.

MARIA BJÖRCK.

F. von Vicken, Uppsala. Änka efter prästen, fil. d:r G. L. Björck, Winberg. 70 år den 29 juni.

ELIN SJÖBERG.

F. Lokrantz, Stockholm. Maka till försäkringsdirektören Sven Sjöberg. 60 år den 29 juni.

ROSE STENBOCK.

F. Watters, Sundby, Ornö. Änka efter godsägaren, greve A. G. O. Stenbock. 60 år den 29 juni.

LYDIA WAHLSTRÖM.

Fil. d:r, Studierektor, Stockholm. 55 år den 28 juni.

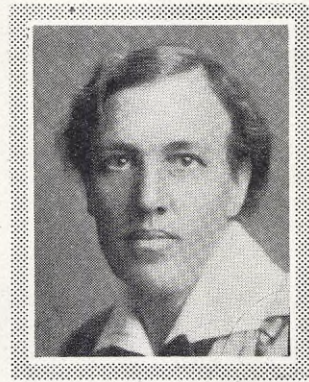
ELSA GRUEN.

F. Olivecrona, Djursholm. Maka till grosshandlare Herman Gruen. 55 år den 30 juni.

ELLEN WESTERBERG.

Fröken, Stockholm. Sedan 19 år förest. för Sällskapet Pro Patrias Barnbördshus. 50 år den 26 juni.

ELLEN BERGLUND.

F. Myrsten, Hössna. Maka till kyrkoherde J. E. Berglund. 50 år den 1 juli.

LIDA BRAUNERHIELM.

F. Henrikson, Malmö. Maka till f. förvaltaren F. W. Braunerhielm. 50 år den 2 juli.

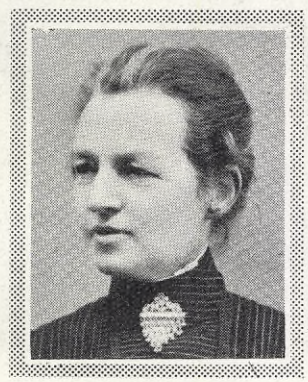
ADOLFFINA ADLERS †.

F. Setterqvist, Örebro. Änka efter förvaltaren G. Adlers, Yxhult. * 1837, † den 30 maj.

AUGUSTA WEINBERG †.

F. Nordenfelt, Uddevalla. Änka efter bruksförvaltaren A. F. Weinberg. * 1841, † den 24 maj.

VALERIA LUNDH †.

Fröken, Karlshamn. Dotter till kyrkoherde J. Lundh, Hammenhög. * 1841, † den 3 juni.

THORA CAVALLIN †.

Fru, Lund. Änka efter kontraktsprost S. G. Cavallin. * 1844, † den 4 juni.

ELLEN BJÖRCK †.

F. von Sydow, Göteborg. Änka efter kyrkoherde J. H. Björck, Hasslöv. * 1851, † den 6 juni.

MÄRTHA GYLDENSTOLPE †.

F. frih. Leijonhufvud, Sthlm. Änka efter ryttmästaren, greve C. A. F. Gyldenstolpe. * 1854, † den 8 juni.

ELISABETH MALMSTRÖM †.

F. Indebetou, Sthlm. Änka efter grosshandlaren Alfred Malmström. * 1860, † den 4 juni.

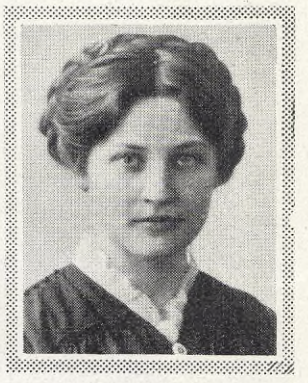
AGNES BARLACH †.

F. Isberg, Stockholm. Maka till grossh. Rudolf Barlach. * 1862, † den 6 juni.

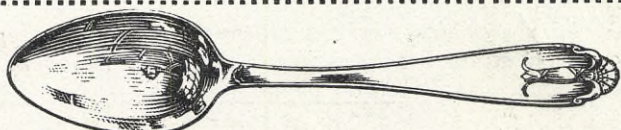
CHARLOTTE LOVÉN †.

F. von Essen, Karlstad. Maka till f. skogschefen, fil. d:r Fredrik Lovén. * 1863, † den 4 juni.

MARIA LJUNGGREN †.

Fröken, Morlanda. F. flickskolelär. Dotter till kontraktsprost C. T. L. och hans maka f. von Krusenstierna. * 1890, † den 2 juni.

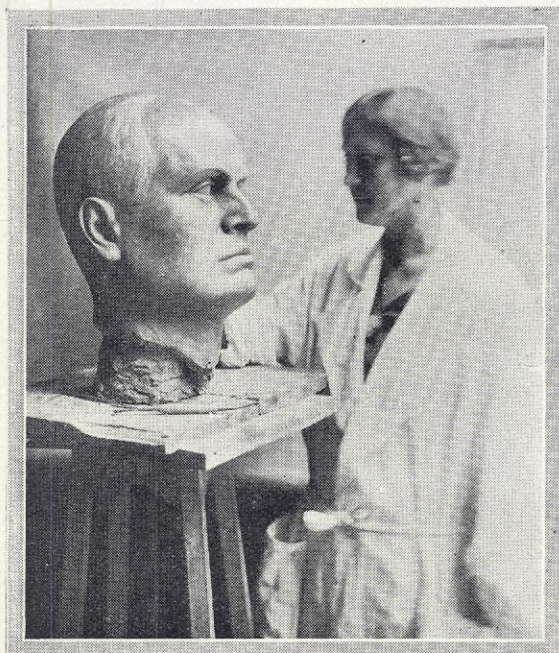
NYTT SVENSKT
MATSILVER

VASAMODELLEN

Tillverkare: GULDSMEDS AKTIEBOLAGET I STOCKHOLM

Säljes i varje förstklassig juvelerareaffär.

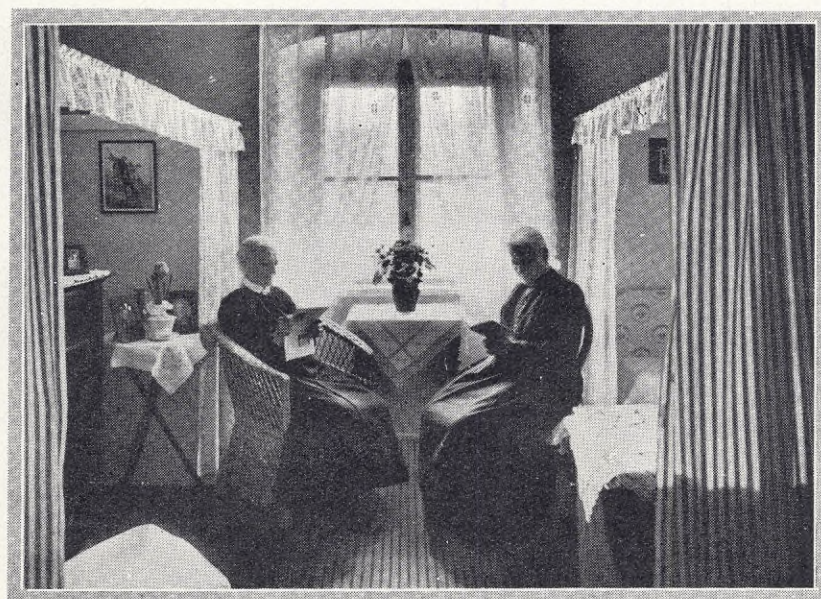
FRÅN ÖSTAN OCH VÄSTAN

T. v.: — Mussolini, vars diktatorsmakt just nu tycks vackla, har skulpterats av den svenska konstnärinnan Anna Palm, som synes på bilden med sitt verk. Se vidare art. på sid. 646. — Bilderna i mitten och t. h.: visa det hypermoderna Kina på kapplöpningsbanan, med unga damer, som i elegans, emancipation och sport- och vadhållningsintresse inte stå sina europeiska systrar efter.

Anders de Wahl står i dessa dagar åter inför filmkameran. Med strålende humör spelar han "Kalle Utter", den odödlige överliggaren i Aug. Blanches roliga berättelse, som bearbetats för filmen av Hjalmar Bergman och f. n. inspelas av Bonnierfilm. T. h.: ser man Kalle Utter få ett otrevligt morgonbesök i sin studentkammare av värdinnan, spelad av Frida Dahlskog.

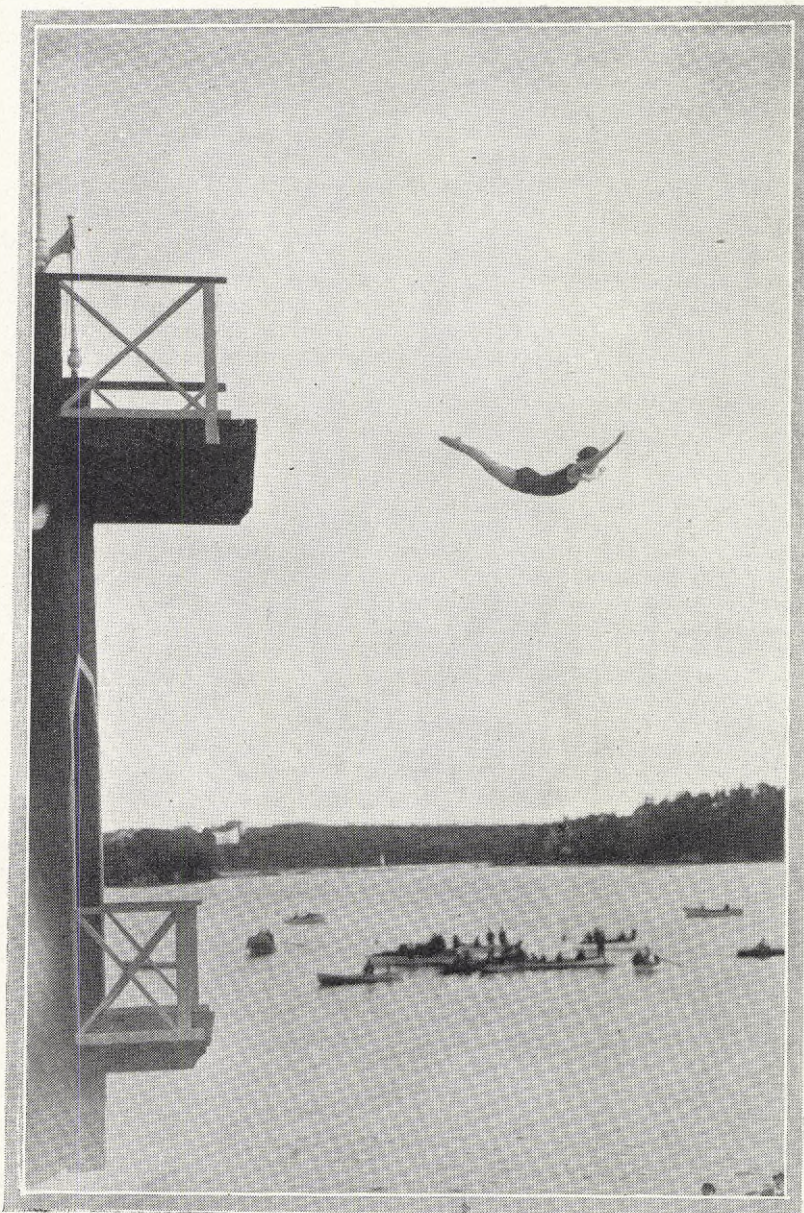

T. v.: Thecla Ålander på skådespelarnas ålderdomshem "Höstsol", där den utmärkta skådespelerskan tillbringar sin ålders dagar. — T. h.: Det ärevärdiga Drottninghuset i Stockholm skall nu restaureras. Här ovan ett av de onekligen hemtrevliga små rummen, genom halvväggar skilda från varandra och den gemensamma stora salen, och dess älskvärda gamla pensionärer.

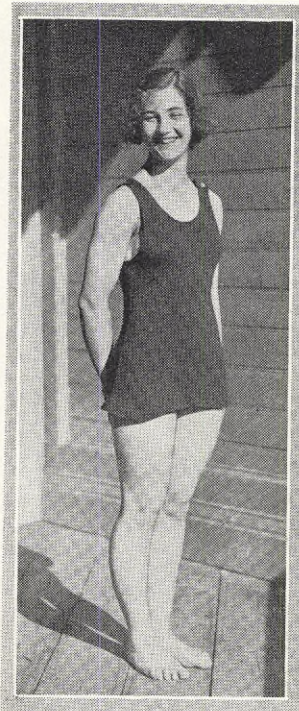
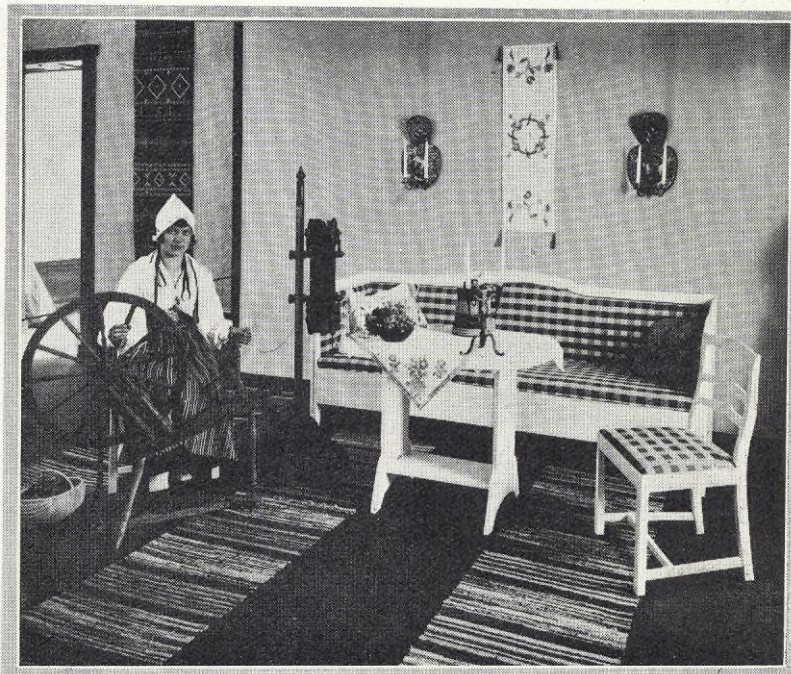
SOMMARSPORT OCH SOMMARMÄSSA

På jordbrukets sommarmässa, som i Stockholm fått inleda Jordbrukets dag och anordnats i Liljevalchs konsthall, ha maskiner och lantbruksprodukter m. m. fått en trevlig, sommarlätt inramning. Det är konstnären Ollers, som stått för denna. Såsom synes på övre bilden

t. h.: drives en lustig och livlig mjölkpropaganda mellan jättestora målade buketter. Längst t. v.: utställningskommisarien ing. Wretblad och t. h.: om honom konstnären Ollers. — Svensk Hemslöjds trevliga kammare på Sommarmässan, där det både spinnes och väves.

En rad av våra duktiga unga simmerskor skola nu vinna lagrar åt oss i Paris, såsom deltagare i den svenska simmartruppen till Paris-spelen. Här ovan synes Hjärdis Töpel i ett av sina eleganta hopp. Här nedan fr. v.: — De två systrarna Signe och Märta Johansson, av vilka båda utmärkt sig i svikthopp och Signe även i raka hopp; Ewa Olivier, som i uttagningstävlingarna vann damernas raka hopp; Jane Gylling och Vivian Pettersson.

EN SVENSKA SOM MUSSOLINIS SKULPTRIS

MUSSOLINI, PÅ VILKEN HELA världens ögon äro riktade, är naturligtvis också föremål för målares och skulptörers intresse, ty, utom det att han är en av vår tids mest eminenta politiska personligheter, är Italiens premiärminister även, rent artistiskt bedömd, väl värd att studera.

Hans drag äro som gjutna i brons och uttrycka den mest intensiva viljekraft.

Pannans ädla form anger tänkaren, men hakan och käkbenet handlingens man. Tanke och handling karaktärisera även den man som leder Italiens öden.

Mussolini har nyligen på Kapitolium blivit tilldelad titeln romersk hedersmedborgare. Är hans profil romersk? Nej, den är romagnolsk. Starkt utvecklade underansikte är ett karaktäristiskt drag hos romagnabor. Det är icke att taga fel på. Romagna är också den av Italiens provinser, som alltid varit rik på rebeller och politiska konspiranter. Cesare Borgias tidevarv har mycket att förmäla därom. Romagna har även i våra dagar varit härden för socialister och kommunister.

En amerikansk konstnärinna har rest över havet och lyckats få Mussolini att medgiva åtta »sittningar». Porträttbysten är att se i via Nazionales internationella konstutställning. Men utan att veta, att »detta föreställer hans excellens etc.» kan man lika gärna ta den för »en romersk tribun» eller något dylikt. Mussolini är allra högst tjugo år här, och på den tiden hade hans framtidsmål ännu icke tagit någon konkret form i hans tankar.

En landsmaninna till Gustaf Fröding, Selma Lagerlöf och — potatisplantans värderade importerare — detta senare måste omnämnas, enär fröken Anna Palm är barnfödd i Arvika — har nu i det närmaste avslutat en porträttbyst av Mussolini.

Det nämndes förut, att hans excellens är föremål för målares och skulptörers intresse. Därifrån och till — maskerad opportunist är steget icke långt.

Det är därför med uppriktig glädje jag kan betona, att vi i fröken Palm ha ett exempel på svensk anspråkslöshet och tillbakadragenhet.

Endast den rena inspirationen har drivit fröken Palm till arbetet.

Sedan månader tillbaka har hon i tysthet och skaparglädje — endast begagnande sig av fotografier som modell — arbetat

På näst föreg. sida återges den vackra, karaktäristiska byst av Mussolini, som en svensk konstnärinna i Rom, fröken Anna Palm, utfört. Författarinnan Astrid Ahnfelt lämnar här en intressant skildring av vår landsmaninna och hennes verk, samtidigt som hon tillfogar en del spirituella iakttagelser.

på den bild av Mussolini, som pryder detta Iduns nummer. En av premiärministerns närmaste män har av en händelse, helt nyligen, fått höra talas om arbetet, kommit och tagit det i betraktande, berömt det och vill nu inbjuda originalet till att se sin egen bild och måhända allernädigast föreslå en liten avslutande »sittning».

För småttingarna.

Fixeringsbild.

Här ser ni blommor och fjärilar. Men var är den lilla fågelungen? Svar märkt "Fixeringsbild 26" inom en vecka från numrets datering.

*

Lösning av Blindkartan i föreg. nr. A. Sardinien. B. Sicilien. C. Tunesien (Afrika)).

En vänlig medsyster till den svenska Idun — Vita Femminile — publicerar i dagarna en längre artikel över fröken Palm och hennes arbeten. Att märka, icke över Mussolinis bild, då fröken Palm uttryckligen undanbett sig någon som helst reklam. Först då porträttbysten är helt avslutad, får den omtalas i den italienska pressen.

Icke långt ifrån det pittoreska Spanska torget har fröken Palm inrett sig en trevlig arbetsvrå. Den har riktigt förnämlig prägel. Heraldiska figurer på mattslipat dörrglas — fröken Palm bor nämligen hos en gammal patricierfamilj — och stulfulla takdekorationer. En hel del större och mindre porträttbyster stå där hemlighetsfullt beslöjade.

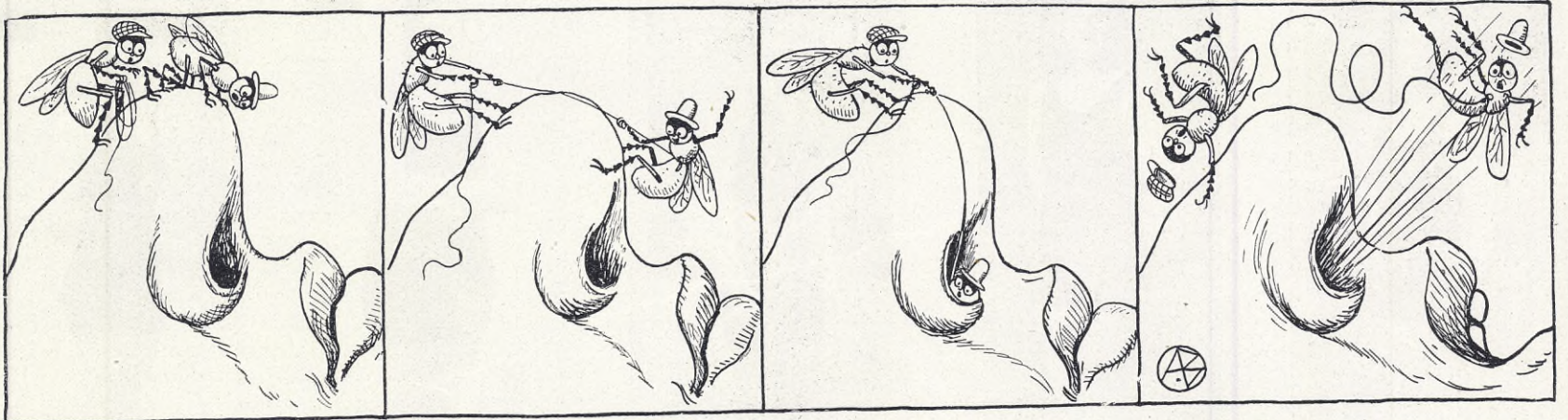
Den italienska författarinnan-journalisten Maria Stella — så liten, att hon kan rymmas i sin mans ytterrocksficka, men försedd med ett par stora, kloka och genomträngande ögon — lyfter försiktigt bort de våta trasorna. En fotografi av fröken Palms, från konstutställning i Sverige bekanta Solbad, väcker signora Stellas uppmärksamhet. Hon ber att få titeln översatt på italienska. En rynkning av ögonbrynen: »Solbad? Soldrucken är väl bättre?» Helt visst. Det säger ju oändligt mycket mer och är just den rätta definitionen av den solbadande unga flickan.

Signora Stella vet alltid att ge en synnerligen smidig form åt sina tankar, vilket kommer särdeles till pass i hennes dramatiska arbeten, där replikerna komma snabba, träffsäkra och koncisa.

Vilka framsteg ha icke kvinnorna gjort inom dramatikens område! Bland svenskorna tänker jag närmast på fru Karin Smirnoff. Vem vet, om icke världen en dag frambringar en kvinnlig Molière eller Goldini? Alspetsarne inom konsten och litteraturen ha aldrig burit kvinnonamn. Blott i den steniga verkligheten finns en »Jungfrau». Shakespeare, Dante, Beethoven, Boito — efter Nerone får han nog inrangeras bland musikens heroer — stå där oupphinneliga. Men det kan vara mödan värt att sträva upp emot en Molières, en Goldinis höjd!

Michel-Angelo är väl nästan att betrakta såsom själva Gaurisankar, — men friskt mod, fröken Palm, spotta i händerna!

ASTRID AHNFELT.

Inunder bergets branta stup han ser en grotta, mörk och djup.

Han lockas av en hemlig makt att skåda hennes skumma schackt.

På repet strax han firas ner — kamraten snart ej honom ser.

Ett dån... han ut i rymden far! Vulkanisk krater grottan var.

Varför inte spara **6 ÖRE** då Ni dricker Bordsvatten.

Vårt vatten kostar 20 öre pr fl. mot konkurrenternas, som kostar 26 öre, och ändå består vårt vatten av samma beståndsdelar.

A.-B. Apotekarnes Förenade Vattenfabriker - Göteborg

Den förnämsta Toilett-vålen är Ledolintvålen

emedan den gör en finmig, narig och ful hy slät och fraich. Rekommenderas av framstående läkare. Finnes i alla välsorterade affärer.

Tekn. Fabr. Ledolin, Sthm.

Rt. 26 62.

En formfulländad figur

kan erhållas genom att använda crème

Baume Toniderme

som fullständigt borttager alla överflödiga fettbildningar och gör kroppen smidig och huden frisk.

Baume Toniderme är framställd av Dr Byl, praktiserande hudspecialist, 95 Rue Monceau, Paris.

Hovleverantör

Ensamförs. för Sverige, Norge, Danmark o. Finland

Franska Parfymmagasinet

STOCKHOLM

Hamngatan 5

Kungsgatan 13

Drottninggatan 21

Krönika.

(Forts. fr. sid. 634.)

vi det inte så lär vi oss det snabbt med god vilja. Men intet arbete är så tråkigt som en husmoders. Det att hålla alla dessa vardagstrådar i sin hand, syssla med kött och fisk och slitna kläder och pengar varje stund på dagen. Och så äntligen kommer söndagen. Då får herrn i huset ledigt, och barnen få ledigt, och sömmerskan och hembiträdet. Men frun! Hon får inte ledigt. Hon skall gno från morgon till kväll. Mamma ut och promenerar. Otänkbart! Mamma på en teater! Mamma läsa i en bok! Omöjligt. Och vad extra begärs inte av henne på söndagarna! Hon skall se till att vara i söndagshumör för att inte störa den äkta mannens söndagshumör, att läsa läxorna med barnen för att de fort skall ta igen vad de förlorat genom sin morgon på Skansen eller sporten, och så skall hon dessutom ersätta hembiträdet och se till att alla familjemedlemmar skall få mat på olika tider, så att de hinna ut till sina nöjen. Och ofta, mycket ofta, tycker visst mannen att man kan ha lite främmande på denna gudomliga vilodag!

Giv oss äntligen en söndagsrestaurang, och en familjeresaurang och en restaurang för arbetande kvinnor! De behöva inte bara mat, men lite vacker och trevlig och fin mat, alla dessa, som skola göra sitt arbete glatt och trevligt! Jag försäkrar, att om två bildade kvinnor mötas en kväll eller en söndagsmorgon och skall

gå ut och »äta en bit mat» som det heter, det drar långt om innan de kunna fundera ut, var de kunna få denna inmundigad, på det sätt, som passar, inte deras kassa, ty billiga näringsställen finns det fullt av, men som passar deras stånd och framför allt deras art!

Kunde inte det nya kungstornet användas för familjebehov! Det skulle nämligen behövas ett annat Babel, ett familjebabel! Det vi nu fått är icke tillfredsställande. I alla sommarstockholmarnas namn får jag be att opponera mig. Inte mot utsikten. Men mot faunan på stället! Den var »med år 88 redan». Den fågel jag fick häromdagen var alldeles säkert från Hasselbackens källare!

Apropos fauna, så såg jag för första gången en Finlandsflygning häromdagen. Det var den första vackra sommarmorgonen, och frid över land och vatten. Den vita fågeln låg där stilla med utbredda vingar. Vi voro några stycken, för att följa en herre, som råkade vara min nevö. Just innan det kommenderades »einsteigen», kom min nevö till mig och sade: Kan inte moster följa med! Jag bjuder moster på resa! Det tar ju inte någon tid alls. Vi komma klockan 12 till Helsingfors, äta frukost hos mamma och pappa och så får moster fara tillbaka på eftermiddagen igen! Det var frestande, men jag hade inte det pass, som fordras för der internationella brödraskapets skull. Det var emellertid första gången flygningsbegreppet blev levande för mig. När jag såg fågeln lyfta de vita vingarna och ila hän över

vattnet. Och isynnerhet när jag tänkte på frukosten i Helsingfors och hemfärden innan solnedgången. Det var annat än de tre dygnen över Karungi i tiden!

Nu badar solen på ryggen och den lilla inspiration, som morgonens svalka fött, begynner på ett fruktansvärt sätt fördunsta i värmen. Därför slutar jag denna krönika och går och sätter mig på min veranda och ser på de tre rönnarna en bankdirektör har planterat på sin gård. De äro alla lika klippta och blomma med stora mjuka och yviga vita kronor, precis som prästkragarna i södern. De likna önsketråd i en saga.

Ja, det är sommar. Vinterns mödor äro överstända och vårens förhoppningar infriade. Vi ha det lika bra som de som bo i södern och bättre än de. Ty hade vi inte väntat så länge kunde vi kanske inte njuta i så fulla drag. Och är det inte de långa skymningarnas vemod och de långa vårarnas längtan, som äro det vackraste inslaget i svenskt lynne? Är det ej dessa syrener, »som blomma fort och vissna länge», som göra Stockholm till diktens och ungdomlighetens stad?

Och så ha vi de ljusa nätterna. Borde vi inte snart kunna komma ifrån den fördomen, att man skall arbeta på sommaren? Hur skulle det vara, om hela arbetet ställdes så som skådespelarnas — bara 10 månader om året?

ALMA SÖDERHJELM.

Varmt?

Kom då ihåg att K. F:s margarin från Kooperativa förbundets fabrik, landets modernaste, är särskilt hållbart. Fås i över 900 konsumtionsföreningar, som stå öppna för alla.

LUNDVINS

GAHNS TVÅLAR

BEPROVADE ERKÄNDA

Vi nämna några sorter ur vårt rikhaltiga sortiment:

BORGLYCERINTVAL, PERUBALSAMTVAL, LANOIA-TVAL, BORAX BENZOETVAL, LAVENDELTVÅL, ÄKTA ASEPTINTVAL, och BORLANOLINTVAL samt parfymerade tvålar i alla odeurer.

Vårt namn garanterar förstklassigt fabrikat.

HENRIK GAHNS AKTIEBOLAG
KUNGL. HÖVLEVERANTÖR
UPSALA

Köp

"Extra-Askén"

Väg. 400 grm.
Kronor 3:25 pr ask

Delikataste Choklad
PERCY F. LUCK & Co.

MYGGFÖNSTRET "SLUMRA TRYGG"

STÄLLBAR BREDD 35-60 CM
HÖJD 80-150 CM. PRIS KR. 5:50
+PORTO MOT EFTERKRAF. PORTO
FRITT OM LIKVID MED ORDER

MONTÉLIUS HANDELSKOMPANI
VASAGATAN 15-17 STOCKHOLM TEL. 1749 & 1789.

Vid referens till denna annons lämnas 3 % kassa.

Den förtrollade pudeln.

(Forts. fr. sid. .)

bara en gammal klädmånglare, som traskade vägen fram.

— Jag vill påstå, utropade Julien, att han är det bästa näst efter din fé. Jag skall sälja min sommarkostym och min sammetsjacka. Varför behöver jag en sammetsjacka? Kaffe och ägg skulle vara mycket behöfligare. Hallå! Hallå! Vid de upprepade ropen höjde klädmaklaren sin blick mot femte våningens fönster, och efter några minuter lågo Julien och Juliette på knä på golvet över en hög klädesplagg, som de lyfte ett efter ett för att han skulle inspektera det.

— Se, monsieur, sade Julien, denna eleganta sommarkostym! Den är så gott som ny! Jag börjar tveka, om jag skall skiljas vid den! Vad skola vi säga för denna eleganta sommarkostym?

Klädmaklaren fingrade föraktfullt på den.

— Visa mig skor, föreslog han, vi kan möjligen göra affär i skor.

— Alas! svarade Julien, de enda skor jag äger sitta på mina fötter. Juliette, mitt hjärta, har du händelsevis ett par skor till?

Juliette skakade sorgsen på huvudet. — Men jag har en hatt med tusenskönor på, sade hon. Lägg märke till den fina färgen på knopparna! sade hon. Så lika naturen, så utsökta de äro! De komma en att drömma om svärmeri i skogarna. Jag tar fem francs för dem.

— Jag svär på att ni inte får dem av mig, sade maklaren. Skor, bad han, för Guds skull skor!

— Morbleu, en sådan passion ni har för skor! suckade den olycklige målaren, de göra er besatt, de förvridda ert förstånd! Kan ni inte tänka på något annat i världen än skor?

I detsamma öppnades dörren och conciergen stapplade över tröskeln.

— Monsieur, madame! främtade hon med en sådan vördnad, att de stirrade på varandra.

— Eh bien?

Ett besök! Hon lutade sig överväldigad mot väggen.

— Vem är det?

— Madame la comtesse de Grand Écusson!

Mycket riktigt! Grevinnan hade hållit sitt ord till sist, och nu frasade hon in, innan den gamle klädmaklaren hann avfärdas. Vit som en jungfrulig målarduk raglade Julien fram för att mottaga henne, med ett par byxor, som han var för upprörd att komma ihåg, under ena armen. — Madame, viken ära! stammade han, och med en ömklig ansträngning att dölja sin fattigdom, sade han: Ens garderob skrymmer så att man verkligen inte har plats för den i ett litet ménage...

— Jag har själv lidit av det obehaget, monsieur, sade grevinnan behagfullt. Er

bara en gammal klädmånglare, som traskade vägen fram.

— Jag vill påstå, utropade Julien, att han är det bästa näst efter din fé. Jag skall sälja min sommarkostym och min sammetsjacka. Varför behöver jag en sammetsjacka? Kaffe och ägg skulle vara mycket behöfligare. Hallå! Hallå! Vid de upprepade ropen höjde klädmaklaren sin blick mot femte våningens fönster, och efter några minuter lågo Julien och Juliette på knä på golvet över en hög klädesplagg, som de lyfte ett efter ett för att han skulle inspektera det.

— Se, monsieur, sade Julien, denna eleganta sommarkostym! Den är så gott som ny! Jag börjar tveka, om jag skall skiljas vid den! Vad skola vi säga för denna eleganta sommarkostym?

Klädmaklaren fingrade föraktfullt på den.

— Visa mig skor, föreslog han, vi kan möjligen göra affär i skor.

— Alas! svarade Julien, de enda skor jag äger sitta på mina fötter. Juliette, mitt hjärta, har du händelsevis ett par skor till?

Juliette skakade sorgsen på huvudet. — Men jag har en hatt med tusenskönor på, sade hon. Lägg märke till den fina färgen på knopparna! sade hon. Så lika naturen, så utsökta de äro! De komma en att drömma om svärmeri i skogarna. Jag tar fem francs för dem.

— Jag svär på att ni inte får dem av mig, sade maklaren. Skor, bad han, för Guds skull skor!

— Morbleu, en sådan passion ni har för skor! suckade den olycklige målaren, de göra er besatt, de förvridda ert förstånd! Kan ni inte tänka på något annat i världen än skor?

I detsamma öppnades dörren och conciergen stapplade över tröskeln.

— Monsieur, madame! främtade hon med en sådan vördnad, att de stirrade på varandra.

— Eh bien?

Ett besök! Hon lutade sig överväldigad mot väggen.

— Vem är det?

— Madame la comtesse de Grand Écusson!

Mycket riktigt! Grevinnan hade hållit sitt ord till sist, och nu frasade hon in, innan den gamle klädmaklaren hann avfärdas. Vit som en jungfrulig målarduk raglade Julien fram för att mottaga henne, med ett par byxor, som han var för upprörd att komma ihåg, under ena armen. — Madame, viken ära! stammade han, och med en ömklig ansträngning att dölja sin fattigdom, sade han: Ens garderob skrymmer så att man verkligen inte har plats för den i ett litet ménage...

— Jag har själv lidit av det obehaget, monsieur, sade grevinnan behagfullt. Er

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9-5 | Expeditionen: ... kl. 9-5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1-3 | Annonskontoret: kl. 9-5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textsida. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textsida, 20 % förhöjn.
och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A.		Idun uppl. B.	
Helt år	15:—	Helt år	17:50
Halvt år	8:—	Halvt år	9:—
Kvartal	4:25	Kvartal	4:75

STEINWAY & SONS

STORT LAOER I ENSÄMPLAGTUREN!
LUNDHOLMS PIANOMÅGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN 78

Oxygenol-Tand-Creme

med vätesuperoxid

Stärker tänder och tandkött.

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta **Hårmedel** och överträffas icke av något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 3:25.

Erhålls hos alla 1:sta klass Parfymeri, Damfrisering och Drogeriaffärer. Ensamt. för Skandinavien: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

KJOLPLISSERING

Maskinmärkning, hälsöm och brodering.
Ingeborg Lindeberg, Specialateljé,
Mästersamuelsg. 32 (int. Malmkillnads-gatan), Stockholm.
Order till landsorten omgående.

Färga i hemmet med

HARVANS HEMFÄRG

"VACKRA FÄRGER" "JÄMNA FÄRGER"

Använd

GÖTEBORGS KEX
FABRIKS AKTIEBOLAG

Svensk Kex

PHOSPHO-ENERGON-PILLER

DUNTÄCKEN MADRASSER

göra sängkammaren
till ett Paradis

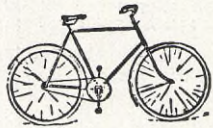
J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG
Täckfabrik Fjäderränseri

SKÖNHETENS BEVARANDE DAMER

FINNES EJ DE SPECIALARTIKLAR NI ÖNSKAR FÖR EDER SKÖNHETSÅRD Å PLATSEN, SÅ TILLSKRIV OSS, VI LÄMNA ÄVEN RÅD OCH UPPLYSNINGAR. FÖRSÄNDA MOT POSTFÖRSKOTT. VI BETALA EFTERKRAVSAVGIFTEN, EJ FRAKTEN.

Parfumerie Royale

Tel. N. 188 43. Vasagatan 42.
STOCKHOLM.
ÅBEROPA DENNA ANNONSEN!

Hermes

är just velocipeden för
Eder! Se på den hos vår
närmaste försäljare och
Ni köper en Hermes.

AKTIEBOLAGET
NYMANS VERKSTÄDER
UPPSALA

SPRINGMADRASSER och STÄLMÖBLER

Ny illustrerad katalog med stor
prissänkning från 15 mars på be-
gåran gratis och franco.
SKAND. SÄNGRESÄRFABRIKEN
Tel. 344. Karlstad. Tel. 344.

Lacking

En sann njutning bereda Eder
Edra lackskor, om de behand-
las med Lacking.

LACKING-
FABRIKEN
ÖREBRO

förtjusande hustru var så vänlig att bjuda mig komma och se på era tavlor, och se — min lilla Racine har kommit för att önska sina räddare all glädje och lycka.

Och, på mitt högtidliga hedersord, han medförde verkligen lycka. Innan de gingo sin väg, hade grevinnan beställt hans porträtt för tusen francs och köpt två landskap, för vilka ytterligare tusen francs skulle betalas dagen därpå. Då Sanquereau och Lajeunie och Tricotrin och Pitou kommo, beredda på det värsta, blevo de förvånade att få se »barnen» valsa runt vindskupan till ljudet av sina egna röster.

Vilka hurrarop klingade icke, då förklaringen kom, vilka lån utlovades icke till gästerna, och vilken glad kadrilj dansades ej! Det var icke förrän den sista turen var slut som Julien och Juliette fattade, att fast de skulle vara rika morgonen därpå, voro de alltjämt utan ett öre den kvällen.

— Hélas, vi ha ingen supé alls, jämrade sig Julien.

— Pardon, här är den, monsieur, skrek madame Cochard, som kom in bakom en kunglig festmåltid. Säg, skall en artist, som hedras av madame la Comtesse de Grand Ecusson, bli utan kvällsmat?

Och vilken heder gjordes icke åt anrättningarna, och hur skrattet pärlade under skiffertaket! »Barnen» glömde inte att allt var hundens förtjänst. Juliette lyfte sitt glas med ett strålende leende:

— Mina herrar, utropade hon, jag ber er dricka den förtrollade pudelns skål!

Iduns pristävlan i n:o 26.

I varje brev med lösning som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom det vanliga priset på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes "Pristävlan n:r 26".

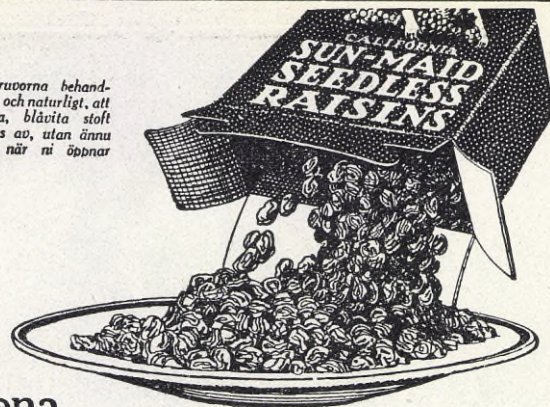
Lösning.

"Skakande på sina ben Kalle kom med fyra C:n på examensdagen, fruktansvärd såg farsan ut, Kalle kvad: Nu vankas stut utav skräck betagen" var lösningen på rebusen i nr 23. Pristagarna, Fru Emma Hammar, Löfstagatan 6, Örebro, och Märta Mattsson, Åsgatan 5, Sandviken, erhålla 11:75 vardera.

När ni firar er födelsedag

tacksam över det goda, som livet trots allt svårt och mörkt i alla fall skänkt er, så tänk på de små, vilka borde ha lika mycken rätt — ja mer, eftersom de äro barn, — till ljus och sol som vi alla, men för vilka deras födelsedag sannerligen icke var någon lyckodag. Sänd in ett belopp till Iduns Redaktion, Stockholm, under beteckning "Födelsedagen", och vi skola låta det komma de fattiga och hungriga små till godo. Eller anmäl er som medlem av "Iduns förening Födelsedagen", och förbind er att på varje eder födelsedag anslå minst en krona till samma ändamål, och vi sände eder då varje år på er födelsedag en postanvisningsblankett ställd till insamlingen. Vi hoppas så, att insamlingen med tiden skall ge så mycket, att vi kunna uppätta något mer bestående, en barnkoloni eller ett barnhem — något i stil med den göteborgska "Födelsedagen".

Sun-Maidruvorna behandlas så enkelt och naturligt, att skajens fina, blåvita stoft aldrig grides av, utan ännu finns kvar när ni öppnar paketet.

Så rena, att man icke behöver rensa dem

"De äro de renaste russin jag någonsin sett," säger varje husmor, som prövat Sun-Maidrussin. Och det är alldeles riktigt, att ni icke behöver rensa dem.

Under hela framställningsprocessen hanteras Sun-Maidrussin med en sådan omsorg att medan vanliga russin alltid innehålla en viss mängd smolk och stjälkar, så äro Sun-Maidrussin ingenting annat än rena fruktköttet.

Det finns Sun-Maidrussin av två slag—Sun-Maid kärnfria och Sun-Maid urkärnade.

De kärnfria Sun-Maidrussin växa och mogna utan kärnor.

De urkärnade Sun-Maidrussin äro stora, söta och saftiga. Försök en gång de nya russinen och se, om ni icke finner dem bättre än alla andra.

Varje speceri- och frukthandlare för dem.

SUN-MAID RAISIN GROWERS,
FRESNO, CALIFORNIA.

SUN-MAIDRUSSIN

I de röda paketen finner ni de små kärnfria russinen, i de blå paketen de stora, urkärnade.

S 1

En parfumerad, sammetslen kräm, som på ett effektivt sätt avlägsnar generande hårväxt.

Ingen obehaglig lukt. I bruket bekvämare än depilatoire (hårtrottnings-medel) och mycket bättre än rakmaskin.

Före VEET CREMENS tillkomst måste damerna använda rivande rakklingor och illaluktande depilatoire, då de ville avlägsna generande hårväxt. En rakmaskin stimulerar och befördrar hårväxten, då håret genom raking blir tätare och tjockare. Det brännande barium sulfat, som finnes i depilatoire, förorsakar finnar, smärtsam irritation och ful hy. VEET CREMENS innehåller varken barium sulfat eller andra giftiga kemiska ämnen, varför det icke heller befördar hårväxten och har ej, såsom depilatoire, en obehaglig lukt. Medan rakmaskiner och depilatoire i allmänhet blott avlägsna håret på huden, så utrottar VEET CREMENS håret i hudbotten, och denna kräm är lika lätt att använda som ansiktskräm i allmänhet. Man smörjer helt enkelt VEET CREMENS på, låter den sitta ett par minuter, tvättar den därefter av och varje tecken till hår skall vara borta såsom genom ett trollslag. VEET CREMENS fås i alla parfumerier. Engros-Depot: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

MATTOR MATTOR MATTOR

Alla sorters material
TILL DE OMTYCKTA HANDKNUTNA MATTORNA
Observera! Våra egna mönster.

SYSTRARNA HULTGREN

Birger Jarlsgatan 13, 2 tr. - STOCKHOLM

*J allt
-utom
priset -
likt smör*

"ZETA"
ZENITHS SMÖRBLENDADE
MARGARIN

Vid huvudvärk

är »4711», droppad på en näsduk och inandad eller tinningarna fuktade därmed, välgörande och lugnande. Dess svalkanade, friska doft lindrar fort alla plågor.

Vid inköp av Eau de Cologne bör man giva akt på det lagligt skyddade (Blå-Guld-Etikett).

»4711» Eau de Cologne

Gör ett försök med Eau de Cologne-Tvål

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Vet någon av Iduns läsare var jag i utlandet kan bo för ett år med två barn på 16 och 18 år. Dessa skulle fortsätta med studier i språk, musik och målning. Helst där det är varmt. Som jag har begränsade inkomster är jag tacksam erhålla något förslag på ungefärliga summan till allt, utom resorna.

Arno.

Svar: Är i tillfälle att kunna lämna en god adress i Dieppe till en läkarefamilj, där inackorderingar emottagas och även lektioner i språk givas. Det är hos Mme Réville, 59 rue Gambetta, Dieppe. Det ungefärliga priset för en god inackordering i Frankrike nu är omkr. 200 kr. pr månad och person. Förmodligen göres någon moderation för flera personer av samma familj.

Bäst vore att ni vände er till Franska turistbyrån, Nordiska Kompaniet. Där får ni alla upplysningar och flera adresser att välja på.

K. W.

Fråga: Vore utomordentligt tacksam, om jag genom frågoavdelningen kunde få adresser och ungefärliga prisuppgifter å några verkligt anspråkslösa små hotell eller gästgivaregårdar (event. något motsvarande de tyska kristliga "hospitzen") i följande städer eller deras närmaste omgivning. Genève, Florens, Venedig, Milano, Paris, London.

Frågan gäller sådana hotell, där en ensam ung flicka, d. v. s. en resvan och oförskräckt dito, förtroendefullt kan taga in för några dagar i sept. eller okt.

Wandervogel.

Svar: Det säkraste och bästa, enär det är absolut pålitligt, är att vända er till Föreningen Vaksamhet, Hantverkaregatan 23 A, Stockholm. Där får ni goda adresser på hospits eller pensionat i utlandet, där ni med lugn kan ta in, även om ni kommer ensam, vilket annars kan ha sina sidor för en ung flicka.

K. W.

Fråga: Köpte för ett halvår sedan en bonad björkmöbel, och visar det sig nu under soliga dagar

massor av små vita, stoftliknande djur som krypa omkring på den blanka ytan (särskilt å byrå och soffa). De likna närmast s. k. "or". Vet någon av Iduns läsare, om dylika kunna finnas i nya möbler, eller kan det vara någon insekt, som sitter inkapslad i träet. Har rådfrågat snickaren, som tillverkat densamma, men har aldrig sett något dylikt, alltså rådlös. Tacksam för svar till

Mångårig Idunläsare.

Svar: Olägenheten kan möjligen bero på att trädet, varav materialet är taget, fällts under en tidpunkt, då insekter lagt sina ägg i träet. De ha sedan varit livskraftiga nog att överleva alla omvandlingar trädet undergått och framkomma som färdiga larver eller insekter under inverkan av sol och värme. Enda sättet att få bort

Hälsa och Radium.

Vår tids Radium-forskare ha lyckats att framställa *Salter, Pastiller och Tabletter*, vilka innehålla äkta Radium i noggrant avpassade doser, så att de verka botande på många sjukdomar, såsom gikt, reumatism, ischias, nervsmärtor, sjukdomar i ämnesomsättningsorganen, blodbrist, sömnlöshet, brist på aptit, dålig matsmältning, ålderdomssvaghet m. m.

Miradium är namnet.

Miradium rekommenderas av läkare, användas på sjukhus och kliniker, erhålles på apoteken för kr. 6.50 pr burk.

Tussin

Snabbt, effektivt och naturligt slemlösnande medel vid astma, bronkit, slemstökning, hosta, förkyllning. — Berömt och välkänt hos sjuka. — Originalförpackningar å 1:25 å apotek eller direkt.

Broshyren om Tussin, 95c tusendel, sändes gratis.

Fru HEDVIG LINDHOLM, Upplandsgat. 68—149, Stockholm.

dem är att ingnida träet med fotogen. Det dödar de små krypen och förstör varken träet eller boningen därpå. Om det visar sig behövt, skadar det ej att upprepa ingnidningen med någon dags mellanrum.

K. W.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Svar till Frågois: Hör efter i de affärer, där glödrerade saker säljas. Ebon.

Svar till Prenumerant. Lämna in det i en färgeriaffär, där kemisk tvätt verkställs. Ebon.

Svar till Adalen: Skaffa Er — därest ej någon svarar på Er fråga — en bra resehandbok. Till och med i Carlsons geografi står det ej så litet om sevärheterna i våra bygder. Ebon.

Svar till Läsarinna. Det blir nog ej lätt. Hur skall en människa kunna rekommendera en fullkomligt obekant person till personer så långt borta. Kanske Fredrika Bremerförbundet eller Förbundet Vaksamhet kan hjälpa er. Ebon.

Svar till "Frågois". Ifall ni skulle vilja köpa en begagnad glödringsapparat har jag en som ni kan få övertaga. Föreslå pris! Adress å Idun. E.

Svar till "Lantlös 20 år". Många frågor liknade Edra har jag läst och många svar. De allra flesta svaren gör mig beklämd och ger mig en allt annat än fördelaktig bild av Adam, som alltid tycks vilja bli bedragen. Det är icke manligt att vilja bli lurad om det nu också skulle vara endast av Eva. En man skall fordra rent spel såväl före som efter äktenskapet. Låt Eva få vara ärlig! Det är list, då hon håller sin kärlek dold för att vinna Adams. Det är list, då hon ger sig ut för att vara dummare än hon är för att låta Adam tro, att hon är klokare. Förresten, vilken min skall han göra, då han upptäcker sig själv såsom den dummaste? Det är list att hålla sig undan för att bli begärlig. Och finns det verkligen inte någon Eva som Adam skulle bli glad åt att få ett anbud från? Ja, ett ärligt anbud. Nu får Eva välja yrke, plats, skulle hon då inte kunna få välja sig man också, fader till sina barn? Kan hon inte få fråga honom fritt utan att bli belönad med hans förakt? Säger han nej, må hon bära sin korg med jämnmood, kanske var det bra att slippa honom, då han inte tordes, eftersom det var hon som frågade. Till slut: Är inte äktenskapet viktigare än frieriet? Eva.

FRÅGOR.

Kan någon av Iduns hjälpsamma läsarinna ge anvisn. på fiskeläge, bondgård eller herrgård vid Hallands kust, där man en tid kunde få bada i lugn och ro och riktigt få vila ut. Har annonserat men får bara svar från badorterna. Gammal Idunvän.

Finns någon som skulle vilja bistå mig med ett råd i min förtvivlan? Jag skall fatta mig kort: För cirka ett år sedan förlovade jag mig med en man, som jag trodde mig älska. Efteråt har jag insett mitt misstag, ehuru jag i det längsta ej velat förstå utan intalat mig, att allt skulle nog bli bra. Jag vet, att han är djupt fästad vid mig, men vill ju ändå giva mig min frihet tillbaka om jag nödvändigt så önskar. Huru skall jag nu handla? Ingen blir tacksammare för ett svar än

Ingrid.

Tager mig härmed friheten att vända mig till Kvinnornas egen tidning Idun i förhoppning om hjälp och råd.

Vid Blodbrist är

IDOZAN

ERKÄNT BÄSTA JÄRNMEDICIN
Rådfråga Eder läkare. Fås å alla apotek.

Är en medelålders fru som genomgått många svåra sorger. Har lämnats utan rätt till vårt gemensamma hem därigenom att mannen då hotar med att begära skilsmässa om jag vistas i hemmet. Min önskan är blott att få vara där, ty jag är så "gammalmodig", att jag håller fast vid min ungdomskärlek som blev mina barns far. Men nu behöver jag både arbete och inkomst. Ville därför gärna erbjuda mig till arbete åt de Iduns läsarinna som ha eget hem men ha behov av hjälp under kortare bortovaro från hemmet. Tror Iduns läsekrets det finnes möjlighet för mig att få verksamhet? Att jag vore tacksam för råd från någon bättre lottad maka och mor behöves väl ej nämnas.

Discretion.

Ärade läsarinna! För någon tid sedan råkade min kära man ut för en cykelolycka, varvid han skadade sig svårt i huvudet. Hans läkare säger, att det dröjer nog minst ett halvår till, innan han blir fullt återställt och på nytt kan börja sitt arbete. Under tiden ha våra besparingar smält ihop och snart äro de slut, varför den närmaste tiden, medan min man ligger på sjukhuset, ter sig ganska mörk för mig och min lilla flicka. Jag funderar därför på, att om jag hade en stickmaskin, skulle jag nog själv kunna försörja mig. Har härvid tänkt mig en rundstickningsmaskin för stickning av strumpor o. d. Men jag saknar medel till inköp av en sådan, vartill erfordras omkring 300 kr. Nöden har ingen lag, heter det. Jag får därför härmed fråga, om det finns någon bättre lottad, som vill hjälpa mig med ett litet bidrag, som jag sedan, när jag förmår, betalar igen. Mycket tacksam för svar till *Ensam ung fru*, Iduns redaktion f. v. b.

Finnes det någon ädel person, som skulle vilja hjälpa mig eller rättare oss antingen med ett lån eller ännu hellre med ett arbete åt oss. Vår korta historia är följande: i 4 år ha vi varit förlovade min fästman och jag. Han har haft en bra plats som godsförvaltare och jag en bra anställning i statens tjänst. Genom att arrendet av den egendom, som min fästman var förvaltare vid gick ut blev han utan anställning men tänkte i stället skaffa sig en egen gård och vi skulle då ha

Vad blom-morna säga.

Blomvänner kunna få höra sådana frågor: "Hur bär du dig åt, som har så vackra blommor!" En blomvän svarade: "När jag pysslar om mina

blommor, känner jag med dem som levande väsen. En vissnande blomma berättade hur klen hon var. Då jag sporde orsaken sade hon: "Krukan är olämplig, godset och glaceringen äro för tätta, mina rötter erhålla ej den luft de behöva, jag kvävs. Kära husmor, sade hon bedjande, 'det finns nu en sorts krukor, 'Roslagskrukor' heta de, som äro så bra för blommor, de lämna tillräckligt med luft åt rötterna. I dem kunna vi 'andas' och trivas. Därtill äro de vackra och pryda både oss och hemmet.'" — Längre hann hon ej, förrän en varm tår föll på hennes vissnade blad och husmor lovade att genast skaffa ROSLAGSKRUKOR till alla sina blommor. Så går det när blommorna förstas. Vidare upplyste blomvännan att Roslagskrukor och blomvaser m. m. tillverkas av A.-B. Roslagens Glaceringsverk i Norrtälje. De röna en enorm efterfrågan av husmodrar landet runt och äro lämpliga gåvor när namnsdagarna komma. Finns de ej, så bed Eder handlande genast rekvirera dem från fabriken. Kataloger och prislista gratis.

A.-B. FÖRENADE
PIANO & ORGEL
FABRIKER
BÖTEBORG

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvaliteten billigast

MALMSJÖ-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.

MAZETTIS VANILJ-CHOKOLAD

i olika kvaliteter

N° 4 N° 3 N° 2 N° 1

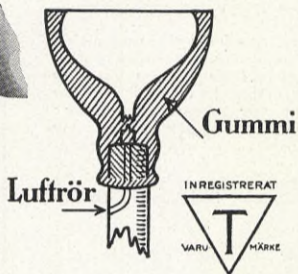
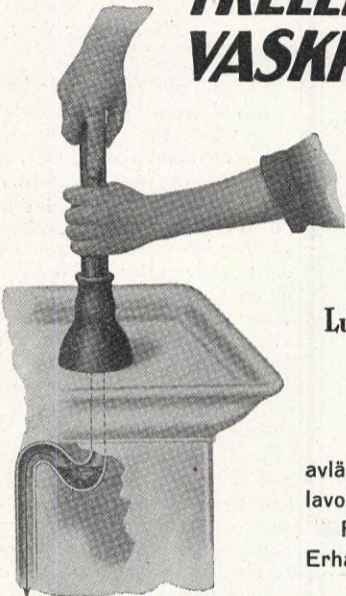
Kraftiga, rena, lagom sockrade Kokchokolader

"PARISIENNES"

Synnerligen närande och hälsosam Chokolad
passande till såväl att äta som att koka

"STOPP I VASKEN"

Botas med **TRELLEBORGS
VASKRENSARE**

Jämväl outhärlig för
avlägsnande av "stoppar" i
lavoier, balkongavlopp o. d.
Pris pr st. Kr. 5:50
Erhållas i bosättnings- och
järnaffärer.

Trelleborgs Gummifabriks Aktiebolag
STOCKHOLM TRELLEBORG. GÖTEBORG.

NORMANS

GLAS och PORSLIN
billigt.

Hantverkargat. 32, Odengat. 41,
Styrmansgatan 11, Stockholm.

Äkta spetsar, Kinesiska broderier och Kuriosa

G. H. JOHANSSON.

Grevturegatan 34 A, Stockholm.
Tel. Norr 402 04.

Allt handgjort. Billigaste priser.

ÄKTA SPETSAR Rottningstolar iflätas.

alla slag till billiga priser i
Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

Hantverkshemmet för blinda kvinnor,
Klara Ö. Kyrkog. 3, Sthlm. Tel. 133 71.

1874

BRAUNS'

1924

Hemfärger — 50 år

Ett slående bevis

för dessa färgers överlägsna kvalitet och outhärlighet.

FÄRGER i paket till hemfärgning av *alla slags tyger*.

CITOCOL-färgtabletter för färgning utan kokning av *alla slags tyger*.

WILBRAFIX blusfärger i kulor till *upptriskande* utan kokning av bleknade tyger av siden, halvsiden, bomull och linne.

WILBRA för färgning vid renovering av *alla slags lädervaror*.

Träbetsor, Handskfärger, Niklas-Bläckpulver,
Crémefärger.

Den som använder **Brauns' Färger** undgår
missräkning och spar **tid, arbete, pengar!**

Skyddsmärke.

Finns hos alla välsorterade färghandlare.

gift oss. Utan att vi voro beredda härpå gjorde han sedan kännbara förluster på ett par personer som han hade gått i borgen för tidigare. Innan detta skedde hade jag redan sagt upp min plats och min efterträderska var redan antagen. Nu gå vi här båda utan någon egentlig sysselsättning och utan utsikt att kunna bilda hem. Om bara min fästman finge en förvaltareplats eller medel att arrendera en egendom, så skulle vi nog sedan reda oss bra. Vårt bohag ha vi klart någorlunda sedan jag nedlagt mina sista slantar på denna del av vårt hem, som nu står packat på en vind. Då min fästman har både sin studentexamen och en praktisk examen, tycker jag att även något annat arbete skulle kunna lämpa sig t. ex. såsom avdelningschef el. dyl. vid något bruk eller någon fabrik. Då han ej kan få någon hjälp från föräldrahemmet och jag ej längre äger föräldrar i livet äro utsikterna f. n. ganska dystra. Och ingen må döma mig för att jag dristat mig att göra denna närstående fråga i Idun. Min fästman skulle bli lycklig, tacksam och glad om jag erhöle något uppslag i vår dystra belägenhet.

Bekymrad fästmo.

Undrar om någon av Iduns lärarinnor känner till något större samhälle, där studentska med 3-årig tjänstgöring vid privatskola (med undervisning till realskol-examen) och med stort intresse för kallet skulle kunna erhålla tillräckligt antal barn att läsa med. Då jag genomgått kindergartenseminarium, kunde undervisningen av äldre barn kombineras med ett kindergarten. Vore tacksam för upplysningar eller direkt meddelande genom Iduns Redaktion.

"Intresserad".

Mycket tacksam för upplysning på någon plats i Bretagne, där inackordering kunde erhållas i gedigen familj eller gott pensionat, där svenska talas. Helst vid kusten.

"Moderat pris".

Vore tacksam om någon kunde upplysa mig om adressen till den danske vetenskapsmannen Doktor Sand.

En lidande.

Vore mycket tacksam om någon kunde upplysa mig om var man skall få ett par mycket gamla sänger som min moder sjöng för mig för 60 år sedan.

En börjar så:

Jag var en fattig lantmamsell, i gunstigt grevligt hus, från morgon sydde jag till kväll, och bakte, stöpte ljus.

Finnes musik till den?

Den andra sängen var om Erik XIV och Karin Månsdotter, däri en strof förekom så lydande: Jag hade dock en enda tröst tillbaka.

Den ljuva lott att som en konungs maka

och i vilans stund. Vid lampan vaka för hans korta blund.

En gammal, mycket gammal sång heter "Negerens klagan", däri en strof förekommer: "Du Kentuckys sköna strand!"

Vore mycket tacksam erhålla upplysning om musik och ord ännu finnes att få. I musikhandeln är den utgången.

Fru Le.

Snälla Idun!

Hjälp en stackars plågad människa genom att taga in min fråga. Jag har i nära 2 års tid lidit av en olidlig klåda, företrädesvis på alla benpartier, såsom knän, armbågar, rygg, haka m. m., men också på andra ställen. Det är ej något eksem eller utslag, utan enbart klåda, men så intensiv, att man ej kan låta bli att riva, och då går huden sönder och blöder. Vårst om nätterna och hindrar mängden gång sömnen. Har talat vid 2 lä-

Som korthus

ramla gamla fördomar mot margarin om man smakat **Mustads Bästa-Växt**.

Man kan aldrig sätta sig in i att det verkligen finnes ett margarin, som så fullkomligt ersätter mejerismöret, förrän man provat **Mustads**. Då råder intet tvivel längre.

Det är skillnad på smör och smör samt på margarin och margarin, men på Mustads Bästa-Växt och smör är det endast priset som skiljer.

Köp i dag och döm sedan!

Krantz

En bilfärd

— lång eller kort — kan vara nog så påfrestande för hals och svalg och tungan blir genom vinden lätt torr. En Pixpastill befriar Eder på ett välgörande sätt från dessa obehag och skyddar samtidigt halsen mot infektion genom kringflygande bakterier.

Pix är bra, Pix är bäst!

Petris Vävskedar

Ångpr. havregryn och havremjöl i originalkartonger och lös vikt till salu i varje välsorterad Speceri- och delikatessaffär. I parti från

A. Wilh. Petris Grynfabriks A.-B.
Kungl. hovleverantör.
Hvetlanda.

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspannare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmåligast hos.

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik,
Borås. Rikstelefon 10 28.
Exp. till landsorten mot postförskott.

kare och försökt en del huskurer. Undrar, om ej något blodrenande medel vore bra. Men vad? Har försökt Kneipps blodrenande te, men i detta preparat är något inlagt som verkar för mycket lösende för min mage. Bör kanske tillägga, att jag saknar saltsyra och får taga in sådan till var måltid. Dricker ej kaffe eller hetsiga saker. Är 64 år gammal.

Om någon av Iduns läsare känner till detta plågsamma onda och vet någon bot därför, vore jag innerlig tacksam att få veta det genom Idun.

Sofie-Louise.

Min mor och jag ämna i sommar resa till någon badort i Danmark. Kan någon av Iduns läsare giva mig anvisning på något trevligt ställe, där han eller hon själv varit, helst i nordligare Jylland, icke så mondänt som Skagen, men där man kan ha utsikt att komma tillsammans med trevliga människor, ungdom inberäknad. Min mor, som är sjuklig behöver taga varma bad.

Gertrud, 20 år.

Var vänlig upplys om vad följande etsningar av Ax. Tallberg kosta nu i handel. "Old Joe", "Luffaren". Vidare skulle jag fråga om vem som skrivit följande vackra vers:

Djupt är havet, djupare livet.
Än djupare aningens under.
Hög är himlen, högre är vishet.
Än högre kärlek som kämpar.
"Oviss".

För några år sedan inträffade en händelse i mitt liv som gjorde att jag lovade heligt att om jag kunde vara till verklig nytta eller om någon verkligen behövde min hjälp så skulle jag inte svika, hända sedan vad hända ville.

En tid efter blev jag tillfrågad om jag ville komma till en änkan med barn i skolåldern och förestå hans hem och vara som en mor för barnen. Det var var hos en äldre statens tjänsteman med liten pension och på grund därav tillkomna skulder, som levde ett strängt försakande liv för att hans barn skulle kunna få uppfostran. Jag lovade att komma, ty här förstod jag att jag behövdes. Här kunde jag vara till nytta.

Under de första åren då dyrtidstilläggen voro större gick det väl någorlunda, men allt eftersom dessa ha blivit mindre har nöden i hemmet blivit större. Vi äro fem personers hushåll och ofta kan han ej lämna mer än 50 kr. i månaden till hushållet. Det blir 10:— kr. pr person. (Allt det andra måste avstås till hyra, ljus, skatt och amortering på skuld.) Mången anser det nog omöjligt, men att det måste räcka till barn i skolåldern är ännu ofattbarare och dock — när ingenting finnes att få, så måste man, men huru? En liten skiva bröd och en kopp mjölk innan barnen gå till skolan. En salt strömning och två potatisar och en hård brödbit till frukost etc. Det är ingenting att växa på, ingenting att hämta näring av. Det är nöd! Ack, ni mödrar som ge edra barn medicin för att de skola få aptit, ni skulle se de här barnen som falla mig om halsen och kyssa mig om de någon gång få 2 brödbitar i stället för 1 och som jämt äro hungliga. Ja, så svälta det ha vi lärt oss, men det är inte det värsta. O, att se allting förfalla i hemmet, gardiner, dukar o. s. v. och våra kläder. Ja, även mina, ty någon lön har han inte kunnat på länge betala åt mig. Ack dessa goda, fina, rara människor ha snart ej något att skyla sig med. Så liten pension ger staten åt en trogen tjänsteman. Det är lättare för sådana att frysa och svälta än att tigga.

Och nu äro vi så tryckta, ända ned mot jorden, och det är som allt mitt mod svikit mig och tröstlöshetens ande helt och hållet fått

Vackra, välvårdade händer med behagfulla fingerspetsar — det kan också Ni få!

Cutex manicure-satsen kan erhållas i fyra storlekar: "Compact Set", "Five Minute Set", "Travelling Set" och "Budoir Set" — allt smakfullt förpackat med allt, som är erforderligt för en fullkomlig manicure. Det kan erhållas samlat eller varje artikel för sig.

Era händer äro nästan ständigt hårt sysselsatta — med att sy, skriva, arrangera blommor — tusende av saker företar ni er. Men likafullt under er fritid — vid bridgespelet och tebordet — och när de vila i lugn och ro i ert sköte, komma de alltid att kunna ses.

Vilken pinsam förlägenhet kommer ni icke i, om ni försummar att vårda era händer så att de bli grova och fula med smutsiga naglar och torra nagelband.

Men när era händer äro vackra med behagfulla, fullkomligt välvårdade naglar — då älskar ni dem så mycket mer. Då äro de så hänförande och förtjusande, — just som de skola vara.

Hur får man fullkomligt välvårdade naglar?

Vira ett litet stycke bomull omkring spetsen av orangeträpinnen. Doppa den därefter i flaskan med Cutex nagelbandsavlägsnaren och tryck därefter tillbaka nagelbandet på varje nagel. Skölj fingrarna i vatten och torka försiktigt varje finger med en mjuk duk. All den gamla döda huden och de fula små fransarna kunna då torkas bort. Vilket vackert, friskt nagelband blir det sedan icke kvar!

"Cutex Nagelbandsavlägsnare" är därefter det bästa existerande medel i världen till att bleka naglarna med. En enda strykning med den ännu våta orangeträpinnen under varje nagelspets gör denna vit och fläckfri, färdig till den sista behandlingen — putsningen.

Cutex har fyra underbara putsmedel. En del damer använda nagelsten eller nagelcrème. Den som önskar en mycket varaktig glans föredrar lack. Men kanske ni kommer att tycka bättre om vår senaste uppfinnning: det underbara, nya Cutex-pulvret. Det är parfymerat och sammetslent och verkar nästan ögonblickligt. Cutex-preparaterna kunna erhållas i alla parfymafärer, apotek och hos kemikaliehandlarna.

Ensamförsäljare för Danmark, Norge och Sverige:

MADSEN & WIVEL,

Östergade 26, Köpenhamn K.

CUTEX

Oatine

Oatine SNOW

ÄR ETT VERKSAMT MEDEL, SOM ÄGER SÄREGNA EGENSKAPER, och Ni kan därför bevara TEINTEN klar och mjuk, när Ni dagligen skyddar ansiktet med OATINE. Vid ingnidning och avtorkning med OATINE sker följande: fullständigt avlägsnande av smutsen, som sitter i PORERNA, och Ni får en långt klarare och friskare hud, som håller sig frisk och sammetslen. OATINE bör aldrig saknas i barnkammaren, den läker och närar. Begär uttryckligen OATINE "Vit burk — grönt lock" och tillbakavisa alla efterapningar. OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 2: 50 samt i stor burk med tredubbel innehåll Kr. 5:— mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och välluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burkar å Kr. 2: 50 och Kr. 5:—

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY, A.-B., London, Paris & Stockholm.

Nederlag: Luntmakaregatan 79, Stockholm.

Tel. Vasa 142 24.

En välkommen present

blir den nya upplagan av

IDUNS KOKBOK

12:te upplagan

Pris Kronor 8:—

IDUNS EXPEDITION - STOCKHOLM

Kamreror, Förbrukningsartiklar, Tillbehör
FÖRNÄMSTA FABRIKAT TILL LÅGSTA PRISER
Begär katalog. Aktiebolaget Arto. Malmö

mig fatt och jag säger: jag orkar inte längre hålla hemmet samman, jag kan inte längre få kläder och mat åt dem, — finnes det ingen väg ut från allt detta lidande?

Och nu frågar jag er mina läsare, finnes det något, som kunde försvara min handling om jag lämnade dem? Tänk om de inte kunde få någon att ta vid där jag slutade. Skulle inte samvetsförelserna att jag svikit min plikt förbittra mitt liv? Jag har grubblat därpå, men ej fått något svar. Vad är min plikt som människa? Måste jag göra mitt yttersta, även med fara att gå under för egen del? Kräves detta av oss?

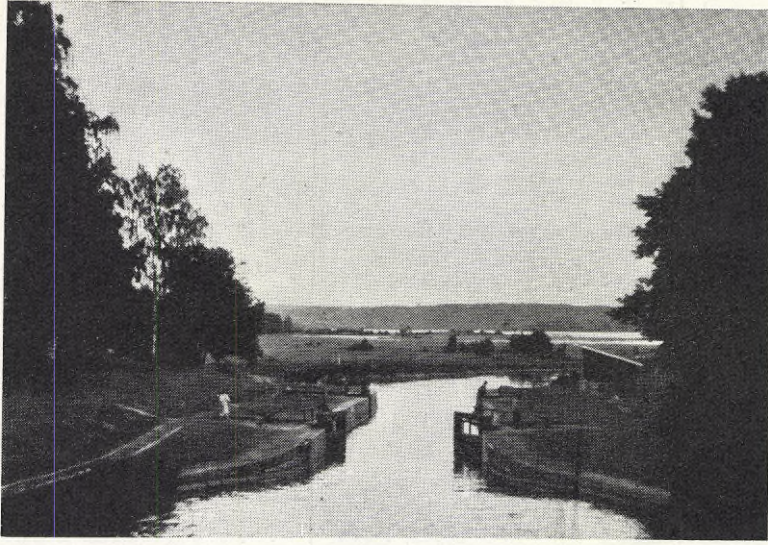
Jag har också tänkt att om jag satte in detta i Idun, skulle måhända någon som har mer än han behöver, som har sina lador och visthusbodar fulla, kunna på ett lätt sätt lösa denna fråga genom att ge något litet av sitt stora överflöd.

"I sorgens år 1924."

Fråga från en barnlös hustru.

Bland Iduns många läsarinor finnes helt säkert någon eller några barnlösa fruar. Till en av dem riktar jag nu min fråga. Känner ni er, liksom jag, olycklig för det ni ej har några barn? Varför hör man aldrig ett ord av deltagande eller beklagande för de barnlösa fruarna? Då däremot fruar med många barn ofta beklagas och får röna deltagande. Dessa, trots allt, lyckliga mödrar! Kvinnans lott är ju att bli maka och mor, framför allt mot, därtill är hon skapad och danad av naturen. Får en kvinna många barn är hon så mycket rikare välsignad och hennes liv blir så mycket innehållsrikare. Visserligen får hon gå igenom många svåra stunder och får mycket arbete på grund av de många barnen. Är därtill ej ekonomin vidare god är det nog ofta bekymmersamt, men uppväges inte allt detta av moderslyckan? Detta att ha givit sina barn livet, att se dem växa upp omkring sig, att få fostra och vårda dem, leva för och gå upp i dem helt och hållet, detta är väl livet, det härliga livet vilket människorna fått som en god gåva. Men det finnes olyckliga kvinnor, dem aldrig någon tänker på, de barnlösa hustrurna. Fordomdags och även nu bland vissa folkslag föraktas dessa kvinnor djupt och det är full anledning till skillsmessa, d. v. s. mannen har rätt att sända hem denna barnlösa hustru till hennes föräldrar igen och taga sig en ny hustru. Så är det ju ej hos oss, men det är svårt nog för en barnlös hustru. —

Jag trädde ung och glad in i äktenskapet, fullt förvissad om att få barn så småningom. Jag var en frisk och sund kvinna, som skapad att bli mor till många barn. Mina väninnor brukade alltid säga att jag hade så utpräglat "mammety" . Jag har alltid varit så där litet moderlig av mig. Som liten var det min förtjusning att pyssla med dockor och leka mor och barn. Som större sydde jag små barnkläder och virkade små filtar, tröjor o. d. som jag gav bort åt fattiga mödrar, fick reda på dem genom en diakonissa, vän till min mor. Nu har jag varit gift i åtta år, har ett varmt och gott hem, god plats både i hjärta och hem för ett litet barn, men det kommer ej. Mitt modershjärta har väntat och hoppats förgäves. Nu känner jag mig så olycklig och finner min tillvaro så meningslös, så innehållslös. Jag har sytt en massa små barnkläder, tvättat och strukit dem. Nu ligga de i lådorna och vänta på att få användas. Ack, aldrig får mitt barn använda dem. Så småningom får jag giva bort dem till främmande kvinnors barn, lyckliga unga mödrar trots sin fattigdom. Jag har nog tänkt på att

GÖTA KANAL

SVERIGES VACKRASTE TURISTLED

Stockholm—Göteborg eller vice versa.

Besök i Trollhättan, Vadstena m. fl. platser.

Begär prospekt och turlista hos Resebyråerna eller direkt från
ÅNGFARTYGS AKTIEBOLAGET GÖTA KANAL
 GÖTEBORG - STOCKHOLM

*D. N. läser varje mamma
 från Skånör till Piteå.
 Mammans flicka gör detsamma.
 D. N. läsa stora, små.*

Prenumerera på
DAGENS NYHETER

ta fosterbarn, men min man vill ej det, han säger det är för ansvarsfullt att taga ett främmande barn i sitt hus, man vet ej vad för anlag det har o. s. v. Han sätter sig bestämt emot det. Jag har endast att föga mig i mitt öde, men nog känns det ofta bitert. Helst som mina systrar och mina närmaste vänner alla ha barn och ofta säga till mig: vad du har det lugnt och skönt, vad du har god tid till det och det o. s. v., du som inga barn har. Aldrig beklagar någon mig, tvärtom det ser nästan ut som många trötta mammor avundades mig min lugna tillvaro och att jag bara har mig själv att tänka på. Om de visste, om de bara visste hur de plåga mig med detta, hur gärna jag skulle vilja byta med dem. Kära Iduns läsarinna svar mig någon av eder, är det en fix idé av mig, eller något sjukligt, denna längtan efter ett barn, eller känner andra barnlösa fruar det också så som jag. Innerligt tacksam för svar.

Barnlös hustru.

Jag är en arbetsälskande, mångsidigt utrustad kvinna (36 år) med alla förutsättningar att kunna vara till nytta i livet. Är fackutbildad i matlagning, klädsömning och konstnär. Har goda betyg och referenser. Har innehaft plats, men måste på grund av ändrade familjeförhållanden uteslutande ägna mig åt hemmets skötsel, på vilket område jag skaffat mig ytterligare praktik och erfarenhet. Är händig och konstnärligt anlagd. Har stor lust och

fallenhet för klädsömning och modistyrket.

Står nu utan plats och ser mig ingen möjlighet att kunna erhålla någon. För en arbetsam människa är det ett helt lidande att vara utan arbete och därtill utan existensmedel. Jag har ej medel att kunna genomgå någon som helst kurs och lever för övrigt så isolerat, att jag föga kommer i kontakt med yttervärlden. Självt jag så nere av allt misslyckande, att jag snart förlorat allt hopp om att ens kunna existera.

Därför har jag nu, såsom ett sista försök, velat vända mig till Iduns läsekrets, för att om möjligt, någon bland dem skulle kunna giva mig ett praktiskt råd eller uppslag till något, som skulle kunna göras. Jag finner att allt är gjort, vad som kan göras. Eller återstår något, jag inte försökt?

Medellös ensamstående.

BJÖRKARNA OCH ALMEN.

I mina föräldrars trädgård stodo två björkar. Hella och jag, vi två jämnåriga systrar, svärmade våldeliga för de två björkarna. Ty vi voro så där romantiskt anlagda, som unga flickor i våra dagar sällan äro.

"Det är mina björkar", sade jag.

"Nej, det är mina", påstod hon. Men över våra huvuden reste sig de höga, vackra björkarna.

Deras vita stammar lyste i solljuset och grenarnas gröna hängen vajade i den ljusa luften, såsom allt det ljusa och vackra, spröda och fina lyser oätkomligt och högt ovan oss...

Oätkomligt, sade jag.

Visst inte. Ty vad björklövet beträffar, så hyvades det nog ned. Vi visste råd. Ibland antrade Hella själv upp i en av björkarna, ty hon kunde konsten att klättra i träd, vig och smidig som hon var. Men vad hon kom åt, räckte inte alltid. Ty det var frågan om en födelsedags firande, och det skulle behövas försvarligt med grönt till lusthusets bakre del, som var en hel trävägg. Ville bra med kransar och guirlanger till. Men då bådo vi en av vår fars arbetare kvällen innan klättra upp i björkarna för att hämta löv åt oss. Och så nästa morgon stego vi tidigt upp för att göra "födelsedagsgrannt".

Jag minns många sådana tidiga morgnar kl. 5, då jag stod huttande, insvept i en tunn sjal för att kläda lusthuset på Hellas födelsedag, som inföll under sommaren. Vi voro så romantiskt anlagda i mycket. En gång hängde det en murken gren i en av björkarna. Den hängde liksom på svikt.

"Det är ödet", sade vi systrar. "Så hänger ödet över oss människor."

Nu kan det vara på tiden att tala om almen, när björkarna fått en hel skrivsida och litet till.

Jo, almen var en liten stackare, som förkrympt och snedvux-

en, utan plats att växa och utan sol, ty björkarna tog allt, stod till höger vid lusthuset. Detta bestod av grönmålade träspjälor och kring detta växte grönt, fläder på sina ställen och så den stackars almens gröna grenar. Almen — den svärmade vi rakt inte för. På lediga stunder ryckte vi bara av blad, som vi roade oss att smälla med. Man satte bladet till munnen på ett särskilt sätt och så smällde man till, så det uppstod ett ljud. Och så kastades det bladet bort och ett annat togs.

Så vanvördigt behandlades almen, i motsatt till björkarna, som beundrades och omsvärmades och skändes grundligt bort.

Men efter hand gick det sjukdom på våra älskade björkar så att de, till vår stora sorg, måste huggas ned sedan de i flera år fört ett tynande liv. Jag minns att vi togo vara på "ödet", den där torra grenen, som i flera år hängt svävande mellan himmel och jord. Nu ansades almen om, samtidigt som lusthuset fick lämna plats för en vacker paviljong. Allt bråtet kring almen togs bort. En gren, som växt rak och stark, fick stå.

Nu blev det luft i luckan kring almen. Nu skall ni tro den växte. Växte och frodades medan människor dogo, människor föddes, människor gifte sig, människor reste till Afrika och Amerika.

I går var jag just uppe hos släktingar som ha utsikt mot trädgården. Då jag stod vid balkongfönstret och såg ut över den, såg

vita och gredelina syrener lysa bland de just nyss utblommade fruktträden, så sade en anhörig:

"Här är allt för mycket träd i trädgården. Särskilt den där almen är kolossalt stor, ja den är så stor, at den till och med skymmer himlen, man kan sannerligen inte se himlen för almens skull, så hög och vid och bred är den."

"Var du glad åt vart enda grönt träd i trädgården", svarade jag, "i stadens stenöken kan man inte få för mycket grönt. Grönt är det bästa man kan ha att fästa ögonen på..."

Och när jag så kom in i min egen våning, även den med utsikt åt trädgården, så ställde jag mig vid fönstret och såg stadigt ned på almen, som reste sig där framför mig, hög, bred, yvig och inponerande, — en smula allvarsam tyckte jag i lördagskvällens stilla frid, då alla ljud tystnat, utom fåglarnes stilla sång, innan de satte sig till ro till kvällen.

Och nu, i tidiga söndagsmorgonens stillhet, medan ännu alla sova, så sitter jag och nedskriver detta. Ty det var liksom om almen talat till mig och sagt:

"Du som skriver, skriv ett ord om mig, den en gång så förkrympte lilla stackaren..."

Ja, nu har jag skrivit det ordet om almen. Den kan vara representant för mycket här i livet.

Ebon.

Tidningen **FOLKET**

är annonsorganet för Eder, då Ni för Södermanland och speciellt Eskilstuna vill annonsera. Utkommer varje helgfri eftermiddag. Huvudkontor: Eskilstuna.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast apttiggivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
**APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM**

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

KULLGRENS GRAVVÅRDAR

VACKRASTE GRANITSORTER
STILRENA MODELLER
FÖRNÄMT ARBETE
LAGA PRISER

Granitaktiebolaget

C. A. KULLGRENS ENKA
Uddevalle.

Nyckeln till hälsa

är att rensa magen och tarmarna från osunda rester, utdriva urinsyra från kroppen samt uppriska blodet, därmed avlägsna själva orsaken till illamående och sjukdomar.

En huskur Frukt-Salt-Samarin är härtill synnerligen välgörande. Magsyra och Huvudvärk försvinna. Värk i kroppen, Reumatism och Nervsmärtor skingras. Hälsa, krafter och Välmående återvinnas.

Frukt-Salt-Samarin verkar välgörande på hela organismen och omedelbart uppriskande. Pris pr burk kr. 2:50. Erhålles pr post-förskott från Cederroths Tekniska Fabrik, Sthlm. (Säljes å Apotek, Drogeri, Kemikalie- & Färghandel m. fl.)

Eder fot bränner!

Använd då
NOGIBOL
upplöst i varmt
fotbad som
borttager all
ömhet och and-
ra obehag.
**BOREOL-
svettpulver,**

vilket, efter föregående tvättning, inpudras armhålor och kroppen mot armsvett och annan överdriven svettutdunstning. Rekommenderas även som tillförlitligt Fotströ-Pulver.

TEKN. FABR. BORE H. A. B.
Stockholm. Tel. 153 91.

M. ZADIGS

Äkta Divinia

Tvål	Parfym
välgörande	säsongens
förskönar	finaste och
huden.	bästa.

Specerier - Konserver

**Charkuteri- &
Konditorivaror**

A.-B. Förenade Hushåll
Kungsgatan 3, Stockholm
Tel. 48 16 N. 239 38

Skåne.

Trygghet, frid och ro över bygd och bo. Ro i sädens sakta sus, ro i fädrens fasta hus, ro inunder gravens grus. Trygghet, frid och ro över bygd och bo.

Svart och bördig mull, värd sin vikt i gull. Mull, som skänker mer än nog, mull, som blänker fet bak plog, mull, som kärlek gav och tog. Svart och bördig mull, värd sin vikt i gull.

Självmedveten kraft landet har och haft. Kraft i brödet på vårt bord, kraft i stödet av vårt ord, kraft i språk och kraft i jord. Självmedveten kraft landet har och haft.

Aldrig tystnad sång fyller rymd och vång. Sång i grödans sommarlag, sång i mödans tunga tag, sång i kyrkklockors slag. Aldrig tystnad sång fyller rymd och vång.

Skånebarnens hem, allt på jord för dem. Hem, som bliver till en mor, hem, som driver den, som for, åter dit, där hjärtat bor. Skånebarnens hem, allt på jord för dem.

D. D.

RES MERA TILL GÖSTA BERLINGS LAND.

Som man har all anledning antaga att turistströmmen till den beryktade och natursköna Gösta Berlings bygd allt mer ökas, gör behovet av ett pensionat sig gällande inom Östra Emterviks socken — där, som bekant, vår frejdade D:r Selma Lagerlöfs hem, Mårbacka, är beläget. Därför riktas härmed en vädjan till någon för saken intresserad person att taga initiativet till fyllandet av nämnda behov.

Det är ej utan en känsla av vemod man äser de vackra scenerier, som exempelvis "Klevbacken" och Båviksbackarne — båda omtalade i Lagerlöfs bok, "Mårbacka" — erbjuda, enär man tycker att de äro så okända för allmänheten inom vårt land. Det borde göras mer för att draga uppmärksamheten till denna förbisedd del av Gösta Berlings bygd.
Värmländska.

Svartsjukan.

I Idun nyss jag läste en liten rolig bit. Den sig i minnet fäste. — Jag återvänder dit.

Om svartsjukan det sades: den kanske snart är slut. Snart mänskligheten drivit den ur sitt hjärta ut.

Den tanken mig med häpnad och överraskning slog. Jag kan ej riktigt hjälpa, att jag till pennan tog.

O, mänsklighet, jag beder: Var än beredd på allt, om kärleken skall vara ett jordens ljus och salt.

Ty kärlek, barn av himlen, där den sin hemvist fått, är dock på denna jorden vår enda lyckolott.

Därför gå mörka andar alltjämt på vakt kring den. De ofta lyckas skilja en älskad vän från vän.

Och den som detta känner ej alltid säker går. — Ömtålig kärlek bränner ibland med svåra sår.

Steve.

IDOZAN

ERKÄNT BÄSTA JÄRNMEDICIN
5 % (5-dubbel) järnhalt. Snabb verkan.

HOTELL NEPTUN

Lilla Torget - Göteborg

Göteborgs billigaste 1:a klass Hotell. 80 rum med alla bekvämligheter. Badrum. Telefoner. Fullständig restaurang.
Telefon: Namnanrop.

ALLA KULÖRER
men bara en kvalitet
marknadens högsta,
ställer
LACKFÄRGEN RIVALIN
över all konkurrens
Säljes hos alla väl-
sorterade färghandlare
Fabrikant:
A.-B. WILH. BECKER
STOCKHOLM

BECHSTEIN
FLYGLAR PIANINON
HOFFMANNS
MALMSKILLNADSG-25 B

STÅLRESÄRMADRASSEN IDEAL
Bevärmast
vilar man å
Patenterad.
Hygienisk. — Billig. — Hållbar
Ny prislista gratis och franco.
AKTIEBOLAGET RESÄR
Tel. 780. Karlstad. Tel. 780.

DSF 20 proc. rabatt
å Äkta Filépetsar samt Motiv och Dukar!
**DE FÖRENADE SPETSFABRIKER-
NAS FÖRSÄLJNINGSLOKAL,**
Grevturegat. 13, Sthlm. (Hörnbutiken.)

VITA KAPPOR

tvättas kemiskt.

Förstklassigt utförande

hos

LUNDBY

Skönfärgeri & Kem.
Tvättanstalt, Göteborg
KUNGL. HOVLEVERANTÖR

Vid Reumatism,
Huvudvärk,
Gikt och Ischias

såväl som vid
influenza, och
smärtor av alla
slag, verkar
TOGAL snabbt
och säkert.

Togaltablet-
terna utskilja
starkt den skad-
liga urinsyran

ur kroppen och går sålunda till själva roten av det onda. Togal anbefalles varmt av många läkare och kliniker i Europa. Det efterlämnar inga skadliga biverkningar. Smärtorna lindras omedelbart, och även sömnlöshet bekämpas med Togal. Tillhandahålles av apoteken.

**CREME de
cholepalmine**
I 30 år beprövat hudmedel mot
kåld och solbränna.
Säljes på alla apotek och hos hand-
lande i tuben å 60 öre o. i kr.
I parti hos
LARS MONTÉN, Stockholm.

Har Ni en KAMERA?

Bliv då medlem i hela Sveriges fotoklubb S. A. F. K. Egen tidning och kopieringsanstalt. Undervisning i fotokonst. Upplysningar, anmälningsblankett och vilkor sända vi på begäran kostnadsfritt.
Svenska Amatör-Foto-Klubben,
Stockholm B.

Gratis
Skan Ni uppvärma
Eder vilt eller vinning
med överlägsna medelst kökspisen.
"MALCUS"
Beprövd ill. katalog. Sändes gratis.
A.-B. MALCUS HOLMQUIST, Halmstad

Effektivaste
värmelednings-
spisar.
WOCO
Begär offert.
WOCO-VERKSTÄDerna, Motala.

Spirella=

korsetten på beställning. Färdiga i lager. Fru A. Faleij, Grevturegat. 40, 3 tr., Stockholm. Tel. 792 96.

Insänd plåtar o. film

till oss för framkallning och kopiering. Omsorgsfullt arbete. Billiga priser. Frakt- och portofritt.

N. & T. ANDERSSON,
Drottningholmsvägen 7, Stockholm.

Kemisk Tvätt
utföres med största omsorg av
ARVIKA SPINNERIAFFÄR,
Oxtorgsgatan 9 A, Stockholm.

Lämplig present:

Carl Larssons praktverk

"SVENSKA KVINNAN GENOM SEKLEN"

10 FÄRGTRYCKPLANSCHER

Inbunden med av konstnä-
ren komponerad pärm

Kr. 5:—

Portofritt mot insänd likvid
i postanvisning

IDUNS EXPEDITION
STOCKHOLM

Varje bildat hem i västra Sverige läser GÖTEBORGS MORGONPOST

— Göteborgs största morgontidning —

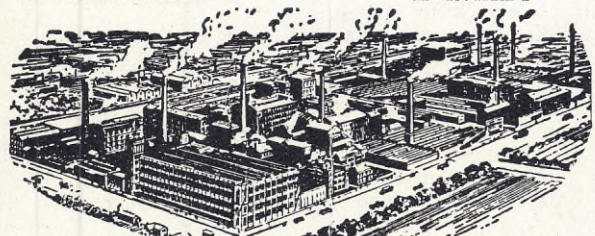
som därför är det ojämförligt

bästa annonsorganet.

HORROCKSES, CREWDSON CO. LTD., Bomullsspinneri och Bomullsväveri. MANCHESTER.

LONGCLOTHS
FINE SHIRTINGS
SHEETINGS

FLANNELETES
OXFORDS &
HARVARDS

WITHE DRILLS
KHAKI DRILLS
DYED DRILLS

PILLOWCASES
SHEETS
ETC.

Preston and Bolton, Lancashire,

Sysselsätter 6,000 personer.

24,276 hectares.

TILLVERKAR VÄRLDENS BÄSTA O. FINASTE TYGER.
S. W. 6

Jag skäms för mina händer

är ett yttrande, som ofta fälles av kvinnor, vilka själva sköta eller delta i hushållsbestyren.

Narig, skrovlig och sprucken hud på händer och ansikte ser ej trevlig ut och känns det ännu mindre.

Detta obehag kan man undandra sig genom att alltid ha till hands en burk eller tub

Syster Ellas Hudcrème

och därmed ingnida händerna efter arbetet i köket eller vid tvättbaljan. Om man alltid iakttar detta försiktighetsmått, bibehålla sig händerna mjuka och vita, fingertopparna förbli jämna och känsliga, utan att silket fastnar på skrovligheterna, då Ni syr och broderar, och Ni erfar den känsla av säkerhet i sällskap, som vissheten, att Ni har en otadlig hand, inger. Huden har många fiender, och under arbetet i hushållet är den särskilt utsatt för dessa och behöver därför den hjälp utifrån, som man ger den genom sådana regelbundna ingnidningar. Per burk Kr. 2:—, per tub 90 öre.

Sprucken hud betyder små sår

överallt i huden och man får ett begrepp om arten av dessa skador genom diagrammet. Överhuden har genomskurits av de eggvassa små knivar och nålar, som bildas av den skarpa vinterblåsten, vätan och kylan eller de hastiga växlingarna mellan köld och värme. Genom dessa bräscher i det försvarsverk, överhuden bildar, intränga bakteriebemängda föroreningar, vilka alstra elakartade och svidande inflammationer i huden. Har saken gått så långt bör Ni genast använda

Syster Ellas Sårsalva

med Burows lösning, som desinficerar och renar den såriga hudytan, stoppar svedan och påskyndar en normal läkning. Lika välgörande vid en stor mängd yttre skador, skrub- och krossår, brännskador och köldskador samt genom yttre våld förorsakade svullnader. Stå alltid rustad att kunna hjälpa Er själv eller Er omgivning genom att ha salvan till hands. Genom sin starka koncentration och stora drygheit mycket billig i användningen. Per burk Kr. 2:50, per tub Kr. 1:10.

Avvisa värdelösa efterrapningar och tillse att varje burk eller tub är åsatt tillverkarens namn:

Fabriks A.-B. Ellas
Stockholm

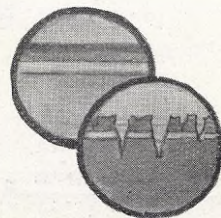

Diagram I: Förstorat tvärsnitt genom normal, frisk hud.

Diagram II: Sprucken hud. Obs. sprickorna, vilka tränga djupt in i de tre lagren hudceller.

LUNDQVIST

I D E A L E T

för varje kvinna är skönhet.
Betänk att vårt ombytliga
klimat kräver en omsorgs-
full och förständig hud-
vård för att erhålla
en mjäll och vacker
hy. Ett erkänt och
effektivt hudför-
sköningsmedel är

**YVY-
TVÅLEN**

Aktiebolaget YvY-Fabriken, Ystad.

Tidning

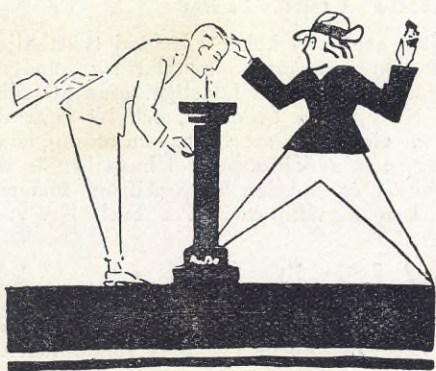

Makaronipytt.

200 gr. svenska makaroner, 1½ l. vatten, ½ msk. salt, 100 gr. rökt fläsk eller rester av kött, 1 knivsudd smör, peppar och salt efter smak.

Beredning: Makaronerna förvällas i saltat vatten och kokas mjuka, varefter de läggas i durkslag och överspolas med kallt vatten, som får rinna av. De stekas därefter i stekpanna tillsammans med i små tärningar skuret rökt fläsk, eller överblivet kött.

PROESSORF

Håll upp, min herre, med det där
och hör min varning först:
Med iskallt vatten farligt är
att släcka Eder törst!
I stället här en Tulo tag,
den läskar Er i sommarns dag
och skänker välbehag.

Tulo
DEN LILLE
HALSLÄKAREN

Akta endast i originalförpackn. à **25**
A.-B. Förenade Chokladfabr., Sthlm. ÖRE

Björnläder- Globetrottern

har anlänt till Stockholm.

Från Ystad startade den 1 maj redaktör Öije Kjellbom på en fotvandring Ystad-Haparanda, iklädd Björnläderbottnade skodon, för att ytterligare bevisa Björnlädersutomordentliga slitstyrka.

På sin 3,000 km. vandring har redaktör Kjellbom nu nått Stockholm efter att under 52 dagar ha tillryggalagt 1,535 km. och tagit icke mindre än 1,887,428 steg — utom c:a 600,000 steg inom städer och samhällen — *hela tiden i ett och samma par Björnlädersulade skor.*

Björnlädersulorna ha synnerligen väl stått emot den oerhörda nötningen samt ha dessutom visat sig lätta, elastiska och behagliga att gå på och vattentäta.

Kanske Ni möter honom uti staden eller stöter på honom i någon av de många skobutiker, som föra Björnläderbottnade skor. *Varje par skodon, som är försedd med sulor av Björnläder, åtföljes av en 3 månaders garantisedel för sulornas hållbarhet.*

Efterfråga alltid skomärkena:

Sparta
Löfsko Nordiska
med sulor av Björnläder.

